

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะบุคคลและการอ่านของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานครโดยแบบสอบถามที่แจกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนทั้ง 7 แห่ง รวมทั้งสิ้น 330 ฉบับ ผลที่ได้นำมาเสนอและแยกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์

- ก. ลักษณะเฉพาะของผู้อ่านได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ
- ข. พฤติกรรมการใช้ห้องสมุดได้แก่ การเป็นสมาชิกห้องสมุด ความถี่ในการมาใช้ห้องสมุด และการใช้ห้องสมุดอื่น ๆ นอกเหนือจากห้องสมุดประชาชน
- ค. ลักษณะการอ่านโดยทั่วไป ได้แก่ จุดเริ่มแรกที่เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจอ่านหนังสือ ลักษณะหนังสือที่ชอบอ่าน การเลือกหนังสือ ปัญหาหรืออุปสรรคในการอ่าน
- ง. ความสัมพันธ์ของการอ่านกับการใช้ห้องสมุดประชาชน ได้แก่สถานที่ที่ผู้อ่านชอบอ่าน จำนวนหนังสือในห้องสมุดประชาชนที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือน ประเภทหนังสือในห้องสมุดประชาชนที่ผู้อ่านชอบ การอ่านหนังสือที่ยืมจากห้องสมุดและการให้ผู้อ่านยืมหนังสืออ่าน ความถี่ในการยืม จำนวนหนังสือที่ยืมแต่ละครั้ง

ผลการวิเคราะห์นำเสนอโดยจำแนกตามห้องสมุดทั้ง 7 แห่ง ในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์

- ก. วัตถุประสงค์ในการอ่าน ความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) กับวัตถุประสงค์ในการอ่าน
- ข. ประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน ความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) กับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน

ค. จำนวนหนังสือบันเทิง และหนังสือวิชาการที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือน ความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) กับจำนวนหนังสือบันเทิงและหนังสือวิชาการที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือน

ง. เวลาที่ใช้ในการอ่านใน 1 วัน ความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) กับเวลาที่ใช้ในการอ่านใน 1 วัน

จ. แหล่งที่ได้หนังสือ ความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) กับแหล่งที่ได้หนังสือ

ผลการวิเคราะห์นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 1

ลักษณะเฉพาะของผู้อ่าน ในที่นี้หมายถึงเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งให้ข้อมูลในครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นชาย คือเป็นชาย 225 คน เป็นหญิง 105 คน เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามห้องสมุดแต่ละแห่งพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ของห้องสมุดทุกแห่งเป็นชายมากกว่าหญิง โดยเฉพาะที่ห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินี และบางขุนเทียน มีปริมาณผู้ตอบเป็นชายสูงกว่าผู้ตอบที่เป็นหญิงมาก คือในห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินีเป็นชายถึง 43 คน หญิง 7 คน ในห้องสมุดประชาชนบางขุนเทียนเป็นชาย 42 คน และหญิง 8 คน (ตารางที่ 11)

เมื่อสอบถามเรื่องอายุ ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 18-23 ปี คือมีจำนวน 197 คน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะช่วงอายุดังกล่าวเป็นช่วงของการศึกษา ผู้ตอบจำเป็นต้องใช้ห้องสมุด เพื่อให้มีความร่กว้างขวางและประกอบการศึกษา จากตารางที่ 51 จะเห็นว่าผู้มีอายุมากมาใช้ห้องสมุดคนน้อยลงตามลำดับคือ ผู้อายุระหว่าง 24-29 ปี มีจำนวน 77 คน 30-39 ปี จำนวน 37 คน 40-49 ปี จำนวน 12 คน และอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน เมื่อพิจารณาอายุของผู้ตอบแบบสอบถามของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในห้องสมุดประชาชนทุกแห่งมีอายุน้อยคืออายุระหว่าง

18-23 ปี โดยเป็นผู้ตอบแบบสอบถามของห้องสมุดประชาชนบางขุนเทียนและชวยพระนางมากที่สุดคือ 35 คน และ 34 คน ตามลำดับ รองจากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่อายุระหว่าง 18-23 ปี คือผู้ที่มีอายุระหว่าง 24-29 ปี แต่มีจำนวนน้อยมากเหมือนกันทุกห้องสมุด ยกเว้นห้องสมุดประชาชนบางเขนซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามอายุระหว่าง 24-29 ปีจำนวนถึง 18 คน (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11

เพศและอายุของผู้อ่านจำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	เพศ		อายุ				
	ชาย	หญิง	18-23	24-29	30-39	40-49	50-
สวนรมพิณี (N=50)	43	7	25	13	7	3	2
ชอยพระนาง (N=50)	27	23	34	12	4	-	-
ปทุมวัน (N=50)	30	20	30	11	5	3	1
อนงคาราม (N=50)	30	20	29	11	7	2	1
วัดสังฆกระจาย (N=30)	16	14	20	5	4	1	-
บางเขน (N=50)	37	13	24	18	5	1	2
บางชนเทียน (N=50)	42	8	35	7	5	2	1
รวม	225	105	197	77	37	12	7

เกี่ยวกับระดับการศึกษา ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งที่กำลังศึกษาอยู่ และจบการศึกษาแล้ว โดยเป็นผู้กำลังศึกษาอยู่ 219 คน หรือร้อยละ 66.4 มีผู้จบการศึกษาแล้ว 111 คน หรือร้อยละ 33.6 ซึ่งนับว่าปริมาณผู้ที่จบการศึกษาแล้วและมาใช้ของสมุดประชาชนมีน้อยกว่าผู้กำลังศึกษาอยู่ในจำนวนผู้กำลังศึกษาอยู่ ส่วนใหญ่ศึกษาระดับปริญญาตรี (จำนวน 134 คน) รองลงมาเป็นผู้กำลังศึกษาระดับมัธยมและอาชีวศึกษา หรือฝึกหัดครู ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 37 คน และ 33 คน ตามลำดับ สำหรับผู้มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและประถม มีจำนวนน้อยคือ 12 คน และ 13 คน เมื่อจำแนกผู้ตอบตามห้องสมุดแต่ละแห่งจะเห็นว่าผู้ตอบของห้องสมุดประชาชนทุกแห่งส่วนใหญ่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีผู้ตอบลักษณะดังกล่าวในห้องสมุดประชาชนซอยพระนาง 30 คน ปทุมวัน 23 คน องครวาม 20 คน ลุมพินีและบางเขนแห่งละ 19 คน บางขุนเทียน 14 คน (จาก 50 คน) สำหรับห้องสมุดประชาชนวัดสังข์กระจายมีผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรี น้อยกว่าแห่งอื่น ๆ คือมีเพียง 9 คน (จาก 30 คน) แต่เมื่อเทียบเปอร์เซ็นต์แล้วจะเห็นว่าไม่ต่างจากผู้ใช้ของสมุดอื่น ๆ นัก ส่วนห้องสมุดประชาชนบางขุนเทียนมีข้อสังเกตคือผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 13 คน ซึ่งใกล้เคียงกับระดับปริญญาตรี จำนวน 14 คน

สำหรับผู้จบการศึกษาแล้วปรากฏว่าเป็นผู้จบมัธยมศึกษา ปริญญาตรีและอาชีวศึกษา หรือฝึกหัดครูเป็นส่วนใหญ่คือ 35 คน 32 คน และ 31 คน ตามลำดับ ผู้จบระดับประถม และสูงกว่าปริญญาตรีมีน้อยคือ 10 คน และ 3 คน เท่านั้น จะเห็นได้ว่าขอมูลทางการศึกษาของผู้ที่จบการศึกษาแล้ว กับของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่มีความสอดคล้องกันคือผู้ที่กำลังศึกษาหรือจบการศึกษา ระดับประถมและสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวนน้อย (ตารางที่ 12)

ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลประชาชนจำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	ผู้กำลังศึกษาและระดับการศึกษาที่เรียนอยู่					ผู้จบการศึกษาและระดับการศึกษาที่จบ				
	ประถม	มัธยม	อาชีวศึกษา ฝึกหัดครู	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	ประถม	มัธยม	อาชีวศึกษา ฝึกหัดครู	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
สวนลมพินี (N=50)	1	2	5	19	1	1	7	5	7	2
ชอยพระนาง (N=50)	1	2	3	30	4	1	1	3	5	-
ปทุมวัน (N=50)	-	4	3	23	1	1	7	6	5	-
อนงคาราม (N=50)	-	5	4	20	4	1	4	3	8	1
วัดสังฆกระจาย (N=30)	-	6	6	9	1	1	4	1	2	-
บางเขน (N=50)	-	5	7	19	-	2	8	5	4	-
บางขุนเทียน (N=50)	1	13	5	14	1	3	4	8	1	-
	3	37	33	134	12	10	35	31	32	3 (รวม 111)

จากการสอบถามถึงอาชีพ ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งหนึ่งเป็น นักศึกษาคือ 178 คน รองลงมาคือ ข้าราชการ เป็นผู้ประกอบการค้า และรับจ้าง ซึ่งมีปริมาณใกล้เคียงกันคือ 33-34 คน ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวมีจำนวน 22 คน และมี ผู้ว่างงาน 13 คน จะเห็นได้ว่าผู้ใช้ของสมุดประชาชนเป็นนักศึกษาจำนวนมากแตกต่าง กับผู้ประกอบการอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความจำเป็นต้อง คนควาและอ่านหนังสือเพื่อประกอบการศึกษา สำหรับผู้ประกอบการอื่น ๆ อาจอ่านหนังสือ ในห้องสมุดของหน่วยงานที่สังกัดหรือบางอาชีพ เช่นผู้ประกอบการค้านิยมซื้อหรือเช่าหนังสือ มากกว่ายืมจากห้องสมุด

เมื่อจำแนกอาชีพผู้ใช้ตามห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามของ ห้องสมุดทุกแห่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา เช่นเดียวกันโดยเป็นผู้ใช้ของสมุดประชาชนของพระนาง มากที่สุดคือ 34 คน รองลงมาคือผู้ใช้ของสมุดประชาชนบางขุนเทียน 31 คน อนงคาราม 27 คน ปทุมวัน 25 คน บางเขน 23 คน สวนลุมพินี 21 คน และวันสังข์กระจาย 17 คน สำหรับข้าราชการนั้นปรากฏว่าเป็นผู้ใช้ของสมุดประชาชนอนงคารามมากกว่าผู้ใช้ ห้องสมุดอื่น ๆ คือมีจำนวน 10 คน ส่วนผู้ประกอบการค้าเป็นผู้ใช้ของสมุดประชาชน บางเขน สวนลุมพินีและปทุมวันจำนวนใกล้เคียงกันคือ 7-9 คน ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง เป็นผู้ใช้ของสมุดประชาชนสวนลุมพินี ซอยพระนางและปทุมวัน ในปริมาณใกล้เคียงกันคือ 6-7 คน (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13

อาชีพของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน จำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	อาชีพ										
	นักศึกษา	เกษตรกร	กรรมกร	รับจ้าง	ส่วนตัว	การค้า	ข้าราชการ	พนักงาน	ว่างงาน	เกษียณ	อื่น ๆ
ส่วนลุมพินี (N=50)	21	-	-	7	4	8	6	1	2	-	1
ชอยพระนาง (N=50)	34	-	-	6	1	4	2	2	1	-	-
ปทุมวัน (N=50)	25	-	-	6	3	7	4	2	2	-	1
อนงคาราม (N=50)	27	-	-	3	6	1	10	2	1	-	-
วัดสังฆกระจาย (N=30)	17	1	-	5	4	2	-	-	1	-	-
บางเขน (N=50)	23	1	-	3	3	9	7	1	2	1	-
บางขุนเทียน (N=50)	31	-	-	3	1	2	5	1	4	1	2
รวม	178	2	-	33	22	33	34	9	13	2	4

การใช้ห้องสมุด

จากการสอบถามการใช้และการเป็นสมาชิกห้องสมุด ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 215 คนหรือร้อยละ 65.2 เคยใช้ห้องสมุดอื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้ห้องสมุดประชาชนที่กำลังใช้อยู่ ขณะที่ไม่มีเคยใช้ห้องสมุดอื่น ๆ 115 คนหรือร้อยละ 34.8 จากข้อมูลดังกล่าวพอจะกล่าวได้ว่า ผู้สนใจใช้ห้องสมุดประชาชนจะสนใจใช้ห้องสมุดประเภทอื่น ๆ ด้วยในจำนวนผู้เคยใช้ห้องสมุดอื่น ๆ ปรากฏว่าเป็นผู้ใช้ห้องสมุดชอยพระนางมากที่สุดคือ 39 คน รองลงมาคือผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนบางเขน 37 คน ปทุมวัน 35 คน สวนลุมพินี 31 คน บางขุนเทียน 29 คน และอนงคาราม 28 คน (จาก 50 คน) ส่วนผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนวัดสังฆการะกระจายที่เคยใช้ห้องสมุดอื่น ๆ มีจำนวนน้อยคือ 16 คน (จาก 30 คน) แต่หาพิจารณาเป็นร้อยละปริมาณการใช้ห้องสมุดอื่น ๆ ของผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนวัดสังฆการะกระจายก็ไม่ต่างจากผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนอื่น ๆ มากนัก

เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งหนึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชนคือมีจำนวน 193 คน หรือร้อยละ 58.5 ขณะที่ผู้ที่เป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชนมีจำนวน 137 คน หรือร้อยละ 41.5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้สนใจมาใช้ห้องสมุดแม้จะไม่ได้เป็นสมาชิกห้องสมุด และไม่มีสิทธิยืมหนังสือจากห้องสมุดก็ตาม บุคคลกลุ่มนี้จึงมาใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ภายในห้องสมุดเท่านั้น ในจำนวนผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชน ปรากฏว่าเป็นผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนชอยพระนางมากที่สุดคือ 40 คน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดประชาชนชอยพระนางตั้งอยู่ในสถานที่การคมนาคมสะดวก ภายในห้องสมุดมีเครื่องปรับอากาศเหมาะที่จะนั่งอ่านภายในห้องสมุด จึงมีผู้ไม่ได้เป็นสมาชิกห้องสมุดสนใจมาอ่านหนังสือในห้องสมุดมาก รองลงมาคือผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินี 35 คน สำหรับจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ระบุว่าเป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชนปรากฏว่าเป็นผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนอนงคารามมากที่สุดคือ 36 คน รองลงมาคือผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนบางเขนจำนวน 29 คน

จากการสอบถามว่าผู้ใช้ได้เป็นสมาชิกห้องสมุดอื่น ๆ หรือไม่ ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าครึ่งหนึ่ง ไม่ได้เป็นสมาชิกห้องสมุดอื่น ๆ คือเป็นจำนวน 180 คน

หรือร้อยละ 54.5 ปริมาณนี้เมื่อเปรียบเทียบแล้วจะต่ำกว่าการไม่เป็นสมาชิกของสมาคมประชาชนเด็กนอย

ในจำนวนผู้ตอบที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมอื่น ๆ ปรากฏว่าเป็นผู้ใช้ของสมาคมประชาชนอนงคารามถึง 32 คน และสวนลุมพินี 29 คน ส่วนผู้ตอบที่เป็นสมาชิกของสมาคมอื่น ๆ ปรากฏว่าเป็นผู้ใช้ของสมาคมประชาชนปทุมวันและบางเขนมากที่สุดคือ 26 คน (ตารางที่ 14)

ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลในครั้งนีจึงประกอบด้วยผู้มีประสบการณ์เคยใช้ของสมาคมอื่น ๆ นอกเหนือจากของสมาคมประชาชน (ร้อยละ 65.2) แต่ส่วนใหญ่แล้วผู้ใช้ไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมประชาชน (ร้อยละ 58.5) และไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมอื่น ๆ (ร้อยละ 54.5)

ตารางที่ 14

การใช้และการเป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชนจำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	การใช้ห้องสมุดอื่น ๆ		การเป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชน		การเป็นสมาชิกห้องสมุดอื่น ๆ	
	เคย	ไม่เคย	เป็น	ไม่เป็น	เป็น	ไม่เป็น
สวนลุมพินี (N=50)	31	19	15	35	21	29
หอพระนาง (N=50)	39	11	10	40	24	26
ปทุมวัน (N=50)	35	15	20	30	26	24
อนงคาราม (N=50)	28	22	36	14	18	32
วัดสังฆกระจาย (N=30)	16	14	13	17	12	18
บางเขน (N=50)	37	13	29	21	26	24
บางขุนเทียน (N=50)	29	21	14	36	23	27
รวม	215 (65.2%)	115 (34.8%)	137 (41.5%)	193 (58.5%)	150 (45.5%)	180 (64.5%)

สำหรับความถี่ในการมา^{๒๒}ใช้ของสมุคประชาชน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาใช้
 ของสมุคประชาชนสัปดาห์ละ 2-4 ครั้ง มากที่สุด (จำนวน 128 คน) รองลงมาคือ
 มาใช้ของสมุคสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (จำนวน 110 คน) เมื่อพิจารณาผู้ตอบในแต่ละของสมุค
 พบว่าผู้ใช้ของสมุคประชาชนบางชุมชนเทียบมาใช้ของสมุคสัปดาห์ 2-4 ครั้ง มากที่สุด (จำนวน
 32 คน) รองลงมาคือผู้ใช้ของสมุคประชาชนบางเช่น (จำนวน 22 คน) และชอยพระนาง
 (จำนวน 21 คน) สำหรับผู้ใช้ที่มาใช้ของสมุคสัปดาห์ละ 1 ครั้ง พบว่าเป็นผู้ใช้ของสมุค
 ประชาชนนงคารามมากที่สุด (จำนวน 24 คน) รองลงไปคือผู้ใช้ของสมุคประชาชนชอย
 พระนาง (จำนวน 20 คน) และผู้ใช้ของสมุคประชาชนปทุมวันและบางเช่นจำนวนเท่ากัน
 คือ 18 คน

แต่จากการสอบถามว่าในระยะ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมาก่อนการตอบแบบสอบถามนั้น
 ผู้ใช้มา^{๒๒}ใช้ของสมุคกี่ครั้ง ปรากฏว่ามาใช้ของสมุคสัปดาห์ละ 1 ครั้ง มากที่สุด (จำนวน 124 คน)
 โดยเป็นผู้ใช้ของสมุคประชาชนนงคารามมากกว่าของสมุคอื่น ๆ (จำนวน 26 คน) รองลง
 มาคือมาใช้ของสมุคสัปดาห์ละ 2-4 ครั้ง (จำนวน 110 คน) โดยเป็นผู้ใช้ของสมุคชอย
 พระนาง บางเช่น และบางเช่นเทียบปริมาณใกล้เคียงกันคือ 18-20 คน จะเห็นได้ว่า
 ปริมาณการมาใช้ของสมุคประชาชนในระยะ 1 สัปดาห์ก่อนตอบแบบสอบถามต่างจากปริมาณ
 การมาใช้ของสมุคโดยทั่ว ๆ ไปเล็กน้อยคือโดยทั่ว ๆ ไปผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่^{๒๒}ใช้ของ
 สมุคประชาชนสัปดาห์ละ 2-4 ครั้ง (จำนวน 128 คน) แต่ในระยะ 1 สัปดาห์ก่อนตอบ
 แบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาใช้ของสมุคเพียง 1 ครั้งเท่านั้น
 (จำนวน 124 คน)

ข้อที่น่าสนใจก็คือผู้ใช้ของสมุคประชาชนนงคารามส่วนใหญ่มาใช้ของสมุคประชาชน
 สัปดาห์ละ 1 ครั้งเหมือนกันทั้งการมาใช้ของสมุคประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป (จำนวน 24 คน)
 และในระยะ 1 สัปดาห์ก่อนตอบแบบสอบถาม (จำนวน 26 คน)

โดยทั่วไปแล้วสามารถกล่าวได้ว่าอัตราการใช้ของสมุคโดยเฉลี่ยของผู้ใช้ของสมุค
 ประชาชนอยู่ระหว่าง 1-4 ครั้ง (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15

ความถี่ในการใช้ของสมุนไพรประชาชนจำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	ความถี่ในการมาใช้ของสมุด					ความถี่ในการมาใช้ของสมุด 1 สัปดาห์ก่อนตอบแบบสอบถาม			
	ทุกวัน	สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	สัปดาห์ละ 2-4 ครั้ง	เดือนละ 2-3 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	เกือบทุกวัน	2-4 ครั้ง	1 ครั้ง	ไม่ได้ใช้เลย
สวนลุมพินี (N=50)	2	14	13	9	12	6	15	18	11
ซอยพระนาง (N=50)	2	20	21	4	3	6	18	17	9
ปทุมวัน (N=50)	-	18	11	10	11	1	12	19	18
อนงคาราม (N=50)	2	24	16	6	2	4	13	26	7
วัดสังฆกระจาย (N=30)	1	9	13	7	-	4	3	11	2
บางเขน (N=50)	5	18	22	3	2	6	19	19	6
บางขุนเทียน (N=50)	3	7	32	6	2	12	20	14	4
รวม	15	110	128	45	32	39	110	124	57

ลักษณะการอ่านโดยทั่ว ๆ ไป

เกี่ยวกับจุดเริ่มแรกที่เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจอ่านหนังสือ อันได้แก่ ใ้ได้รับแรงกระตุ้นจากครู ผู้ใกล้ชิด พ่อแม่ หรืออ่านเอง ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามสนใจอ่านหนังสือเองมากกว่าเหตุอื่น ๆ กล่าวคือมีผู้สนใจอ่านหนังสือเองเป็นจำนวน 243 คน ส่วนผู้ที่สนใจอ่านหนังสือควยสาเหตุอื่นมีน้อยมาก เช่น อ่านเพราะหนีปัญหา อ่านเนื่องจากใ้ได้รับแรงกระตุ้นจากครู หรือผู้ใกล้ชิดชอบอ่าน พ่อแม่สนับสนุนมีจำนวน 21 คน 18 คน และ 5 คนตามลำดับ สำหรับผู้สนใจอ่านเพราะสาเหตุอื่น ๆ อีก 17 คน ใ้ระบุว่าสนใจอ่านหนังสือเพราะเหตุผลต่าง ๆ ที่สำคัญเท่าเทียมกัน เช่น ชอบอ่านเองเท่า ๆ กับต้องการหนีปัญหา หรือสนใจอ่านเองเท่า ๆ กับผู้ใกล้ชิดชอบอ่าน เป็นต้น จากข้อมูลใ้ปรากฏแสดงใ้เห็นว่าผู้ใ้ของสมุดประชาชนส่วนใหญ่สนใจอ่านหนังสือเอง แรงกระตุ้นในการอ่านคือตัวผู้อ่านเอง ครอบครัวและโรงเรียนมีส่วนส่งเสริมและกระตุ้นการอ่านน้อย (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 จุดเริ่มแรกที่เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้อ่านสนใจอ่านหนังสือ จำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	จุดแรกที่ผู้อ่านสนใจอ่าน					
	แรงกระตุ้น จากครู	ผู้ใกล้ชิด ชอบอ่าน	พ่อ-แม่ สนับสนุน	หนีปัญหา	อ่านเอง	อื่น ๆ
สวนลุมพินี (N=50)	3	1	-	4	38	4
หอพระนาง (N=50)	1	3	2	4	38	2
ปทุมวัน (N=50)	3	4	2	3	36	2
อนุสาวรีย์ (N=50)	9	3	-	2	35	1
วัดสังฆการี (N=30)	2	3	-	3	20	2
บางเขน (N=50)	1	2	-	7	37	3
บางขุนเทียน (N=50)	2	2	1	3	39	3
รวม	21	18	5	26	243	17

เมื่อสอบถามถึงลักษณะหนังสือต่าง ๆ ที่ผู้ใช้ห้องสมุดชอบอ่าน อันได้แก่ หนังสือ
 บันเทิงสั้น ๆ การตูน หนังสือบันเทิงที่หนาพอประมาณและตำรา ผู้ตอบแบบสอบถามชอบอ่านตำรา
 วิชาการมากที่สุด (จำนวน 134 คน) รองลงมาคือหนังสือบันเทิงที่มีความหนาพอประมาณ
 (จำนวน 88 คน) ส่วนหนังสือบันเทิงเรื่องสั้น ๆ มีผู้สนใจอ่าน 50 คน ซึ่งเป็นจำนวน
 ใกล้เคียงกับผู้สนใจอ่านนิยายสารและหนังสือพิมพ์คือจำนวน 52 คน หนังสือการ์ตูนมีผู้สนใจอ่าน
 น้อยมากคือ 6 คน แสดงให้เห็นว่า ผู้อ่านที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปสนใจอ่านการ์ตูนน้อยมาก
 การที่ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านตำรามากที่สุดเป็นเพราะผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา (ดังข้อมูล
 ที่ปรากฏในตารางที่ 13) จึงจำเป็นต้องอ่านหนังสือตำราเพื่อให้มีความรู้กว้างขวางและ
 ประกอบการศึกษา

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของห้องสมุดประชาชนทั้ง 7 แห่ง ปรากฏว่าผู้ใช้
 ห้องสมุดประชาชนบางชุมชนเห็น ส่วนลุ่มพินชอบอ่านหนังสือตำรามากกว่าผู้ใช้ห้องสมุดอื่น ๆ
 คือมีจำนวน 26 คน และ 25 คน ตามลำดับ ผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนปทุมวัน จำนวนผู้ชอบ
 อ่านหนังสือตำมามีเท่ากันกับผู้ชอบอ่านหนังสือบันเทิงที่มีความหนาพอสมควร (จำนวน 17 คน)
 และผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนซอยพระนางจำนวนผู้ชอบอ่านตำรา (17 คน) มีใกล้เคียงกับ
 จำนวนผู้ชอบอ่านหนังสือบันเทิงที่มีความหนาพอประมาณ (16 คน) ผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน
 อนงคารามจำนวนผู้ชอบอ่านหนังสือตำรา (16 คน) ใกล้เคียงกับผู้ชอบอ่านหนังสือบันเทิง
 สั้น ๆ (14 คน) (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ลักษณะหนังสือที่ผู้ใช้ห้องสมุดชอบอ่าน จำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	ลักษณะหนังสือ				
	บันเทิงสั้น ๆ	การ์ตูน	บันเทิงเล่มหนา	ตำรา/วิชาการ	อื่น ๆ
สวนลุมพินี (N=50)	5	-	12	25	8
หอพระนาง (N=50)	8	2	16	17	7
ปทุมวัน (N=50)	5	2	17	17	9
อนงคาราม (N=50)	14	1	10	16	9
วัดสังฆการะจาย (N=30)	6	-	8	12	4
บางเขน (N=50)	7	1	16	21	5
บางขนเทียน (N=50)	5	-	9	26	10
รวม	50	6	88	134	52

เมื่อสอบถามถึงวิธีการเลือกหนังสืออ่านว่าผู้อ่านเลือกหนังสือตามคำแนะนำของเพื่อน เลือกโดยดูจากเนื้อเรื่อง ดูจากชื่อผู้แต่ง ดูจากชื่อเรื่อง ดูจากบทวิจารณ์หนังสือ หรือเลือกอ่านเพราะใดก็ตาม โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ปรากฏว่าผู้ตอบส่วนใหญ่เลือกหนังสือโดยดูจากเนื้อเรื่องมากที่สุด (จำนวน 287 คน) รองลงมาคือเลือกโดยดูจากชื่อเรื่อง (จำนวน 118 คน) วิธีเลือกหนังสือที่ผู้อ่านนิยมน้อยคือเลือกตามคำแนะนำของเพื่อน (จำนวน 35 คน) และจากการดูภาพยนต์ (จำนวน 8 คน) ในจำนวนผู้เลือกหนังสืออ่านโดยพิจารณาเนื้อเรื่องเป็นหลักปรากฏว่าเป็นในของหอสมุดประชาชนต่าง ๆ จำนวนใกล้เคียงกันทุกแห่ง คือแห่งละ 42-46 (จาก 50 คน) และเป็นผู้อ่านของหอสมุดประชาชนวัดสังฆระกระจาย 27 คน (จาก 30 คน) และเมื่อเทียบเปอร์เซ็นต์แล้วจำนวนผู้เลือกหนังสืออ่านโดยวิธีดังกล่าวใกล้เคียงกับของหอสมุดอื่น ๆ (ร้อยละ 90.80 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 การเลือกหนังสือ จำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	การเลือกหนังสือ					
	คำแนะนำ	เนื้อเรื่อง	ผู้แต่ง	ชื่อเรื่อง	บทวิจารณ์	ภาพยนต์
สวนดุสิต (N=50)	6	46	12	14	9	-
หอพระนาง (N=50)	6	43	12	13	13	-
ปทุมวัน (N=50)	3	44	14	19	9	2
อนงคาราม (N=50)	8	42	10	26	11	1
วัดสังฆกระจาย (N=30)	5	27	6	11	5	2
บางเขน (N=50)	4	43	13	17	9	2
บางขุนเทียน (N=50)	3	42	11	18	10	1
รวม	35	287	78	118	66	8

เกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการอ่าน ปรากฏว่าปัญหาหรืออุปสรรคในการอ่านที่สำคัญที่สุดที่ผู้อ่านประสบคือไม่มีเวลาโดยมีผู้ประสบปัญหานี้ถึง 102 คน ทั้งนี้ผู้อ่านส่วนใหญ่คือนักศึกษาของใช้เวลาในการเรียนมาก โดยเฉพาะผู้เรียนระดับมัธยม จึงมีเวลาในการอ่านน้อย ส่วนผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ มีงานประจำที่ต้องทำ ทำให้มีเวลาอ่านน้อย ปัญหารองลงมาคือ มีหนังสือที่ตรงกับความสนใจน้อย (จำนวน 53 คน) ไม่มีเงินซื้อหนังสือที่ตรงตามความต้องการ (จำนวน 41 คน) และอ่านหนังสือโคซซา (จำนวน 21 คน) ในจำนวนผู้ประสบปัญหาเรื่องไม่มีเวลาอ่านปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนปทุมวัน (จำนวน 26 คน) ส่วนลุมพินี (จำนวน 21 คน) และผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนวัดสังข์จรกระจายประสบปัญหานี้น้อยที่สุดคือ 4 คน ส่วนปัญหาเรื่องหนังสือที่ไม่ค่อยตรงตามความสนใจเป็นปัญหาของผู้อ่านห้องสมุดประชาชนอนงคารามและบางเขนจำนวนเท่ากันคือแห่งละ 16 คน สำหรับผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนบางขุนเทียนประสบปัญหาเรื่องไม่มีเวลาอ่านและไม่ค่อยมีหนังสือตรงตามความสนใจในปริมาณเท่ากันคือ 14 คน (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ปัญหาหรืออุปสรรคในการอ่าน จำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	ปัญหาในการอ่าน					
	สุขภาพ	หนังสือตรง ความสนใจน้อย	ไม่มีเงิน ซื้อ	ไม่มีเวลา	อ่านซ้ำ	อื่น ๆ
สวนลุมพินี (N=50)	5	9	5	21	3	7
หอพระนาง (N=50)	8	10	7	14	5	6
ปฐมวัน (N=50)	5	6	7	26	2	4
อนงคาราม (N=50)	11	16	7	8	4	4
สังฆกระจาย (N=30)	10	5	5	4	2	4
บางเขน (N=50)	8	16	4	15	3	4
บางขุนเทียน (N=50)	6	14	6	14	2	8
รวม	53	76	41	102	21	37

ความสัมพันธ์ของการอ่านกับการใช้ห้องสมุดประชาชน

สำหรับสถานที่ที่ผู้อ่านชอบอ่าน และจำนวนหนังสือในห้องสมุดประชาชนที่ผู้อ่านใน 1 เดือน จากแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนกว่าครึ่งหนึ่งชอบอ่านหนังสือในห้องสมุดมากกว่าที่บ้าน คือมีผู้อ่านหนังสือในห้องสมุด 231 คน ชอบอ่านที่บ้าน 99 คน โดยผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนทุกแห่งชอบอ่านในห้องสมุดมากกว่ายืมหนังสือไปอ่านที่บ้าน ยกเว้นผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนอนงคารามเพียงแห่งเดียวที่นิยมยืมหนังสือไปอ่านที่บ้าน การที่ผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนชอบอ่านหนังสือในห้องสมุดอาจเป็นเพราะสภาพภายในห้องสมุดเอื้ออำนวยเหมาะกับการอ่าน ห้องสมุดมีหนังสือปริมาณมาก และผู้อ่านสามารถเลือกเปลี่ยนหนังสือได้ตามความต้องการ

เกี่ยวกับจำนวนหนังสือของห้องสมุดประชาชนที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือน ผู้อ่านส่วนใหญ่อ่านหนังสือเดือนละ 2-3 เล่ม (จำนวน 119 คน) รองลงมาคืออ่านเดือนละ 6 เล่มขึ้นไป (จำนวน 91 คน) ส่วนผู้ที่อ่านเดือนละ 4-5 เล่มขึ้นไปมีจำนวน 68 คน และอ่านเดือนละ 1 เล่มมีจำนวน 52 คน เมื่อพิจารณาผู้อ่านในแต่ละห้องสมุดปรากฏว่า ผู้อ่านหนังสือ 2-3 เล่มต่อเดือนเป็นผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนสวนดุสิตฯ ขอยพระนาง ปทุมวัน และบางขุนเทียน เป็นส่วนใหญ่โดยมีปริมาณใกล้เคียงกันคือ 20-22 คน แต่ผู้อ่านหนังสือของห้องสมุดประชาชนสังขระจายที่อ่านหนังสือเดือนละ 2-3 เล่ม มีจำนวนน้อยมากคือ 7 คน ในจำนวนผู้อ่านหนังสือเดือนละ 6 เล่มขึ้นไป ปรากฏว่าเป็นผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนบางเขนและอนงคารามมากกว่าผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนอื่น ๆ (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 สถานที่ที่ผู้อ่านชอบอ่าน และจำนวนหนังสือในห้องสมุดประชาชนที่ผู้อ่านอ่าน
ใน 1 เดือน จำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	สถานที่ที่ผู้อ่านชอบอ่าน		จำนวนหนังสือในห้องสมุดประชาชนที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือน			
	อ่านในห้องสมุด	อ่านที่บ้าน	1 เล่ม	2-3 เล่ม	4-5 เล่ม	6 เล่ม-
สวนลุมพินี (N=50)	41	9	13	21	9	7
ชอยพระนาง (N=50)	47	3	8	21	10	11
ปทุมวัน (N=50)	33	17	13	20	10	7
อนงคาราม (N=50)	18	32	5	13	11	21
สังขกระเจาย (N=30)	21	9	3	7	8	12
บางเขน (N=50)	27	23	7	15	8	20
บางขุนเทียน (N=50)	44	6	3	22	12	13
รวม	231	99	52	119	68	91

เกี่ยวกับประเภทหนังสือ จากการจำแนกหนังสือออกเป็น 16 ประเภทได้แก่ หนังสือความรู้ทั่วไปและเบ็ดเตล็ด ปรัชญาและศาสนา กฎหมายและการปกครอง การศึกษา การค้าขายและอุตสาหกรรม การบริหาร การเกษตร ชนบธรรมนิยมประเพณี คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ศิลปะและการบันเทิง วรรณคดี นวนิยายและเรื่องสั้น สุขภาพและการทำอาหาร ประวัติศาสตร์และชีวประวัติ ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว ปรากฏว่าเมื่อจัดแบ่งค่าตอบประเภทหนังสือที่ผู้อ่านชอบอ่านออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มหนังสือที่ผู้อ่านชอบอ่านมากเป็นอันดับ 1 (60 คนขึ้นไป) ได้แก่หนังสือนิยายและเรื่องสั้น ความรู้ทั่วไปเบ็ดเตล็ด กลุ่มหนังสือที่ผู้อ่านชอบอ่านเป็นอันดับ 2 (20-40 คน) ได้แก่หนังสือ ปรัชญา ศาสนา กฎหมาย การปกครอง การศึกษา ศิลปะและการบันเทิง กลุ่มหนังสือที่ผู้อ่านชอบอ่านเป็นอันดับ 3 (10-20 คน) ได้แก่ ประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ วิทยาศาสตร์ การค้าขาย คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ส่วนกลุ่มหนังสือที่ผู้อ่านชอบอ่านมากเป็นอันดับ 4 (น้อยกว่า 10 คน) ได้แก่ ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว วรรณคดี สุขภาพและการทำอาหาร ชนบธรรมนิยมประเพณี การเกษตร การบริหาร ในจำนวนผู้อ่านนวนิยายปรากฏว่าเป็นผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนบางเขนและอนงคารามจำนวนมากกว่าผู้อ่านของห้องสมุดอื่น ๆ สำหรับหนังสือความรู้ทั่วไปและเบ็ดเตล็ด ผู้สนใจอ่านเป็นผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนอนงคาราม 13 คน และห้องสมุดประชาชนบางเขน 12 คน ซึ่งมากกว่าในห้องสมุดอื่น ๆ (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ประเภทหนังสือในห้องสมุดประชาชนที่ผู้อ่านชอบ จำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	ประเภทหนังสือในห้องสมุดประชาชนที่ผู้อ่านชอบ															
	ความรู้ทั่วไป เบ็ดเตล็ด	ปรัชญา ศาสนา	กฎหมาย การปกครอง	การศึกษา	คาชาย อุตสาหกรรม	บริหาร	การเกษตร	ขนบธรรมเนียม ประเพณี	คติ วิทย	ศิลปะ บันเทิง	วรรณคดี	นวนิยาย เรื่องสั้น	สุขภาพ การทำ อาหาร	ประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ	ภูมิศาสตร์ ท่องเที่ยว	ครอบครัว
สวนลุมพินี (N=50)	7	2	8	4	3	-	1	2	3	3	1	11	-	3	2	-
ชอยพระนาง (N=50)	10	4	1	6	-	1	1	1	1	9	1	12	1	1	1	-
ปทุมวัน (N=50)	10	1	2	5	3	1	-	-	3	9	-	13	-	3	-	-
ธนคาราม (N=50)	13	4	4	2	2	-	2	1	1	-	2	15	1	3	-	-
วัดสังฆกระจาย (N=30)	5	-	2	5	2	1	-	-	1	4	-	8	1	1	-	-
บางเขน (N=50)	12	4	2	3	-	2	-	-	3	5	1	16	-	2	-	-
บางขุนเทียน (N=50)	9	5	2	5	-	-	-	-	3	6	2	10	1	3	4	-
รวม	66	20	21	30	10	5	4	4	15	36	7	85	4	16	7	-

จากการที่ผู้เป็นสมาชิกของสมาคมประชาชนเท่านั้นจึงมีสิทธิยืมหนังสือจากห้องสมุดประชาชนได้ ดังนั้น เมื่อสอบถามเรื่องการอ่านหนังสือที่ยืมไปจากห้องสมุดว่าผู้อ่านใดอ่าน บางตอนอ่านจนจบเล่มหรือไม่ได้อ่าน และจากการยืมหนังสือไปอ่านที่บ้านนั้นผู้อ่านยืมไปอ่านเอง หรือยืมไปให้ผู้อื่นอ่าน ผลปรากฏว่าจากจำนวนผู้ตอบที่เป็นสมาชิกของสมาคม 128 คน ส่วนใหญ่ 98 คน อ่านหนังสือที่ยืมไปจบทุกเล่ม และเมื่อยืมหนังสือไปอ่านที่บ้าน ปรากฏว่าส่วนใหญ่ยืมหนังสือไปอ่านเอง (จำนวน 70 คน) รองลงมาคือยืมหนังสือไปอ่านเอง และให้ผู้อื่นอ่านต่อควย (จำนวน 50 คน) ในจำนวนผู้ยืมหนังสือไปอ่านเองและให้ผู้อื่นอ่านต่อเป็นผู้ยืมหนังสือจากห้องสมุดประชาชนนงคารามมากกว่าผู้ยืมของห้องสมุดอื่น ๆ ส่วนการยืมหนังสือเพื่อเอาไปให้ผู้อื่นอ่านนั้นมีน้อยมาก (1 คน) (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การอ่านหนังสือที่ขมจากห้องสมุดและการให้ผู้อื่นยืมหนังสือต่อ จำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	การอ่านหนังสือที่ขมจากห้องสมุด			การให้ผู้อื่นยืมหนังสือต่อ			
	อ่านจบ	อ่านบางตอน	เกือบไม่ได้อ่าน	อ่านเอง	ให้คนอื่นอ่าน	อ่านเองและให้คนอื่นอ่าน	ไม่มีเวลาไม่อ่านและไม่ได้อ่าน
สวนลมพินี (N=11)	6	5	-	7	-	3	1
ชอยพระนาง (N=9)	5	4	-	6	-	1	2
ปทุมวัน (N=19)	14	5	-	10	-	8	1
อนงคาราม (N=36) 36	29	6	1	15	-	19	2
สังขกระจาย (N=13)	10	3	-	11	-	2	-
บางเขน (N=28)	23	5	-	12	-	15	1
บางขุนเทียน (N=12)	11	1	-	9	1	2	-
รวม	98	29	1	70	1	50	7

เกี่ยวกับความถี่ และจำนวนหนังสือที่ยืมจากห้องสมุดประชาชนแต่ละครั้งปรากฏว่า ผู้เป็นสมาชิกยืมหนังสือไปอ่านทุกสัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ (จำนวน 87 คน) รองลงมาคือมายืมหนังสือไปอ่านทุก 2 สัปดาห์ แต่ก็มีจำนวนน้อยมาก (19 คน) ในจำนวนผู้ยืมหนังสือทุกสัปดาห์เป็นผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนอนงคารามมากที่สุด (จำนวน 25 คน) รองลงมาคือผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนบางเขน (จำนวน 20 คน)

ในการยืมหนังสือของห้องสมุดแต่ละครั้งนั้น ทางห้องสมุดประชาชนกำหนดให้ผู้ใช้เป็นสมาชิกมีสิทธิยืมหนังสือได้ครั้งละไม่เกิน 2 เล่ม ผลปรากฏว่าสมาชิกนิยมยืมหนังสือครั้งละ 2 เล่ม (จำนวน 111 คน) ครบตามจำนวนที่ใดกำหนด สมาชิกที่นิยมยืมหนังสือไปอ่านครั้งละ 1 เล่มมีเพียง 17 คนเท่านั้น ในจำนวนผู้ยืมหนังสือครั้งละ 2 เล่ม เป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชนอนงคารามและบางเขนมากที่สุด (ตารางที่ 23)

เมื่อพิจารณาจำนวนหนังสือที่ทางห้องสมุดอนุญาตให้ผู้ใช้เป็นสมาชิกยืมได้ครั้งละไม่เกิน 2 เล่ม และผู้เป็นสมาชิกส่วนใหญ่ยืมหนังสือครั้งละ 2 เล่มซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดที่ทางห้องสมุดให้ยืม อาจเป็นไควหาหากทางห้องสมุดเพิ่มจำนวนหนังสือที่ให้สมาชิกยืมแต่ละครั้ง สมาชิกอาจยืมหนังสือจำนวนเพิ่มขึ้นแต่ความถี่ในการยืมหรือความถี่ในการใช้ห้องสมุดอาจลดลง

ตารางที่ 23 ความดีในการขี้มและจำนวนหนังสือที่ขี้มจำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	ความดีในการขี้ม				จำนวนที่ขี้ม	
	ทุกสัปดาห์	ทุก 2 สัปดาห์	ทุกเดือน	ทุก 3 เดือน	1 เล่ม	2 เล่ม
สวนลุมพินี (N=11)	7	1	-	3	2	9
หอพระนาง (N=9)	5	-	2	2	3	6
ปทุมวัน (N=19)	11	5	2	1	2	17
อนงคาราม (N=36)	25	6	3	2	3	33
สังขระจาย (N=13)	12	1	-	-	-	13
บางเขน (N=28)	20	4	3	1	2	26
บางชนเทียน (N=12)	7	2	1	2	5	7
รวม	87	19	11	11	17	111

ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคลกับพฤติกรรมการอ่านและวัตถุประสงค์ในการอ่าน

ผลการวิเคราะห์ที่ได้นำเสนอในตอนนี้ได้แก่ เรื่องวัตถุประสงค์ในการอ่าน ประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน จำนวนหนังสือบนเตียงและหนังสือวิชาการที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือน เวลาที่ใช้ในการอ่านใน 1 วัน และแหล่งที่ได้หนังสือ และในแต่ละหัวข้อได้นำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) กับหัวข้อดังกล่าวข้างต้น

วัตถุประสงค์ในการอ่าน ความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) กับวัตถุประสงค์ในการอ่าน

สำหรับจุดประสงค์ในการอ่านหนังสือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจุดประสงค์ในการอ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวาง (จำนวน 128 คน) รองลงมาคืออ่านเพื่อประกอบการศึกษา (จำนวน 107 คน) อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือฆ่าเวลา (จำนวน 59 คน) และอ่านเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและปรับปรุงตัวเอง จำนวนเท่ากันคือ 15 คน เมื่อพิจารณาผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งพบว่าผู้ใช้ส่วนใหญ่ของห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินี (21 คน) ปทุมวัน (23 คน) บางเขน (22 คน) และบางขุนเทียน (23 คน) อ่านหนังสือเพื่อให้ความรู้กว้างขวาง มากกว่าอ่านเพื่อจุดประสงค์อื่น ๆ ขณะที่ผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนซอยพระนาง (24 คน) อนงคาราม (18 คน) อ่านเพื่อประกอบการศึกษามากที่สุด สำหรับผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนวัดสังข์กระจายจำนวนผู้อ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวาง เท่ากันกับจำนวนผู้อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรืออ่านเพื่อฆ่าเวลา (จำนวน 10 คน) ตารางที่ 24)

จากการที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา (ข้อมูลจากตารางที่ 13) ดังนั้นเมื่อสอบถามวัตถุประสงค์ในการอ่านจึงเป็นไปได้ที่ปรากฏว่าผู้อ่านอ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวางและประกอบการศึกษามากกว่าอ่านเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ

ตารางที่ 24 วัตถุประสงค์ในการอ่านจำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	จุดประสงค์ในการอ่าน				
	ความรู้กว้างขวาง	ประกอบการศึกษา	ก้าวหน้าในหน้าที่	ปรับปรุงตัวเอง	เพลิดเพลิน
สวนลุมพินี (N=50)	21	13	5	1	10
หอพระนาง (N=50)	16	24	1	2	7
ปทุมวัน (N=50)	23	16	1	2	8
ธนาคาร (N=50)	13	18	8	4	7
สังขกระเจา (N=30)	10	7	1	2	10
บางเขน (N=50)	22	10	-	5	13
บางขุนเทียน (N=50)	23	19	2	2	4
รวม	128	107	18	18	59

จากการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะบุคคลกับวัตถุประสงค์ในการอ่าน พบว่า ผู้อ่านชายอ่านหนังสือเพื่อให้ความรู้กว้างขวางมากที่สุด (ร้อยละ 43.6) รองลงมาคืออ่านเพื่อประกอบการศึกษา เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อปรับปรุงตัวเอง และเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน (ร้อยละ 29.3 16.9 5.8 และ 4.4 ตามลำดับ) ส่วนผู้อ่านหญิงอ่านหนังสือเพื่อประกอบการศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 39.0) รองลงมาคืออ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวาง เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และปรับปรุงตัว (ร้อยละ 28.6 20.0 7.6 และ 4.8 ตามลำดับ) เมื่อเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการอ่านของผู้อ่านชายและผู้อ่านหญิง พบว่าผู้อ่านชายอ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวางมากกว่าผู้อ่านหญิง (ร้อยละ 43.6: 28.6) และผู้อ่านหญิงอ่านเพื่อประกอบการศึกษามากกว่าผู้อ่านชาย (ร้อยละ 39.0: 29.3) (ตารางที่ 25)

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับวัตถุประสงค์ของการอ่านไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับวัตถุประสงค์ในการอ่าน ($p > .05$) นั่นคือผู้อ่านชายส่วนใหญ่อ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวาง และผู้อ่านหญิงส่วนใหญ่อ่านเพื่อประกอบการศึกษา อาจไม่เป็นจริงตามนี้เสมอไป

ตารางที่ 25

เพศ กับวัตถุประสงค์ในการอ่าน

วัตถุประสงค์	ชาย		หญิง		รวม	
	(N= 225)	(%)	(N=105)	(%)	(N=330)	(%)
ความรู้กว้างขวาง	98	(43.6)	30	(28.6)	128	(38.8)
ประกอบการศึกษา	66	(29.3)	41	(39.0)	107	(32.4)
ก้าวหน้าในหน้าที่	10	(4.4)	8	(7.6)	18	(5.5)
ปรับปรุงตัว	13	(5.8)	5	(4.8)	18	(5.5)
เพลิดเพลิน	38	(16.9)	21	(20.0)	59	(17.9)

 $\chi = 8.07$ $p > .05 = 9.48$ $df = 4$

เมื่อวิเคราะห์ถึงลักษณะเฉพาะของผู้อ่านอันได้แก่อายุกับวัตถุประสงค์ในการอ่าน พบว่าผู้อ่านที่อายุระหว่าง 18-23 ปี อ่านหนังสือเพื่อประกอบการศึกษามากที่สุด (88 คน จาก 197 คน) ทั้งนี้เพราะในช่วงอายุดังกล่าวเป็นช่วงที่ผู้อ่านศึกษาในสถาบันการศึกษา ส่วนผู้มีอายุระหว่าง 24-29 ปี 30-39 ปี 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป อ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวางเป็นอันดับ 1 (36 คน 18 คน 5 คน และ 4 คนตามลำดับ)

จะเห็นได้ว่าในการอ่านผู้อ่านมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ อ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวางและอ่านเพื่อประกอบการศึกษา รองลงมาคืออ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ส่วนการอ่านโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและปรับปรุงตัวเอง ปรากฏว่าอยู่ในอัตราต่ำ (ตารางที่ 26)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$) นั่นคือผู้มีอายุน้อยคือ 18-23 ปี อ่านเพื่อประกอบการศึกษา มากที่สุด เนื่องจากเป็นวัยที่อยู่ในระยะการเรียนรู้หนังสือ รองลงมาคืออ่านเพื่อให้ความรู้ กว้างขวาง ขณะที่ผู้มีอายุ 24 ปีขึ้นไป อ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวางมากที่สุด และอ่าน เพื่อความเพลิดเพลินเป็นอันดับรองลงมา

ตารางที่ 26

อายุกับวัตถุประสงค์ในการอ่าน

วัตถุประสงค์	อายุ					รวม (N=330)	%
	18-23 (N=197)	24-29 (N=77)	30-39 (N=37)	40-49 (N=12)	50- (N=7)		
ความรู้กว้างขวาง	65	36	18	5	4	128	(38.8)
ประกอบการศึกษา	88	11	6	2	-	107	(32.4)
ก้าวหน้าในหน้าที่	5	8	3	-	2	18	(5.5)
ปรับปรุงตัวเอง	6	6	3	2	1	18	(5.5)
เพลิดเพลิน	33	16	7	3	-	59	(17.9)

$$\chi^2 = 51.36$$

$$P < .001 = 39.25$$

$$df = 16$$

จากการวิเคราะห์ระดับการศึกษากับวัตถุประสงค์ในการอ่าน พบว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยม อาชีวศึกษาหรือฝึกหัดครู สูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่อ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวาง และอ่านเพื่อประกอบการศึกษา แต่ผู้ใช้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีอ่านเพื่อประกอบการศึกษามากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการอ่านและระดับการศึกษาปรากฏว่าผู้ที่อ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวางเป็นผู้มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือฝึกหัดครูมากที่สุด ผู้ที่อ่านเพื่อประกอบการศึกษาคือผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (68 คน) (ตารางที่ 27)

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้มีการศึกษาสูงตั้งแต่ระดับมัธยมขึ้นไปสนใจอ่านหนังสือเพื่อให้ความรู้กว้างขวางและประกอบการศึกษามากที่สุด ขณะที่ผู้มีความรู้ระดับประถมศึกษาสนใจอ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลินมากที่สุด ($P < .05$) ผลที่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับตารางที่ 32 ซึ่งพบว่าผู้มีความรู้ระดับประถมศึกษาสนใจอ่านหนังสือนวนิยายและเรื่องสั้นคิดเป็นร้อยละสูงกว่าผู้มีความรู้ระดับอื่น ๆ

ตารางที่ 27

ระดับการศึกษากับวัตถุประสงค์ในการอ่าน

วัตถุประสงค์	ระดับการศึกษา						รวม (N=330)	%
	ประถม (N=13)	มัธยม (N=72)	อาชีวศึกษา (N=64)	ปริญญาตรี (N=166)	สูงกว่าปริญญาตรี (N=15)			
ความรู้กว้างขวาง	4	29	33	56	6	128	(38.8)	
ประกอบการศึกษา	2	21	12	68	4	107	(32.4)	
ก้าวหน้าในหน้าที่	1	1	5	9	2	18	(5.5)	
ปรับปรุงตนเอง	1	6	8	6	2	18	(5.5)	
เพลิดเพลินใช้เวลา	5	15	11	27	1	59	(17.9)	

$\bar{X} = 26.45$

$P < .05 = 26.29$

$df = 16$

จากการวิเคราะห์อาชีพกับวัตถุประสงค์ในการอ่าน ปรากฏว่าผู้อ่านที่เป็น นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านเพื่อประกอบการศึกษา (88 คน) ส่วนผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ รับจ้าง ประกอบอาชีพส่วนตัว ประกอบการค้า ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ว่างงาน ผู้เกษียณอายุราชการ และผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่อ่านเพื่อให้ความรู้ กว้างขวาง (ตารางที่ 28)

ข้อมูลดังกล่าวช่วยยืนยันว่าผู้อ่านที่เป็นนักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการอ่าน เพื่อประกอบการศึกษามากที่สุด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของตนเอง ขณะที่ผู้ประกอบการอาชีพอื่น ๆ ส่วนใหญ่อ่านเพื่อให้ความรู้กว้างขวางเป็นหลัก ($p < .001$)

ตารางที่ 28 อาชีพกับวัตถุประสงค์ในการอ่าน

วัตถุประสงค์	อาชีพ										รวม (N=330)	%
	นักศึกษา (N=178)	เกษตรกร (N=2)	รับจ้าง (N=33)	ส่วนตัว (N=22)	การค้า (N=33)	ข้าราชการ (N=34)	พนักงาน (N=9)	ว่างงาน (N=13)	เกษียณ (N=2)	อื่น ๆ (N=4)		
ความรู้กว้างขวาง	51	-	15	12	22	12	4	8	1	3	128	(38.8)
ประกอบการศึกษา	88	2	4	3	-	6	2	1	-	1	107	(32.4)
ก้าวหน้าในหน้าที่	4	-	2	-	3	6	2	1	-	-	18	(5.5)
ปรับปรุงตนเอง	6	-	3	-	4	3	-	1	1	-	18	(5.5)
เพลิดเพลินฆ่าเวลา	29	-	9	7	4	7	1	2	-	-	59	(17.9)

$$\chi^2 = 100.56 \quad p < .001 = 73.40 \quad df = 36$$

ประเภทหนังสือที่ขบอ่าน ความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) กับประเภทหนังสือที่ขบอ่าน

เกี่ยวกับประเภทหนังสือที่ขบอ่าน พบว่าจากจำนวนหนังสือ 16 ประเภท ที่สอบถามอันใดแก่ ความรู้ทั่วไปและเบ็ดเตล็ด ปรัชญาและศาสนา กฎหมายและการปกครอง การศึกษา การค้าขายและอุตสาหกรรม การบริหาร การเกษตร ชนบธรรมเนียมประเพณี คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ศิลปะและการบันเทิง วรรณคดี นวนิยาย และเรื่องสั้น สุขภาพและอาหาร ประวัติศาสตร์และชีวประวัติ ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว ครอบครัว พบว่าหนังสือที่มีผู้ขบอ่านมากเป็นอันดับ 1 คือนวนิยายเรื่องสั้น ความรู้ทั่วไปและเบ็ดเตล็ด โดยมีผู้สนใจอ่านมากกว่า 50 คนขึ้นไป อันดับ 2 คือหนังสือเกี่ยวกับ ปรัชญา ศาสนา กฎหมาย การปกครอง การศึกษา วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และชีวประวัติ โดยมีผู้สนใจอ่านหนังสือดังกล่าวระหว่าง 20-40 คน อันดับ 3 คือ หนังสือเกี่ยวกับอุตสาหกรรม ศิลปะและการบันเทิง วรรณคดี ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว โดยมีผู้สนใจอ่านระหว่าง 10-20 คน หนังสือที่มีผู้สนใจอ่านน้อยมากคือ สนใจไม่ถึง 10 คน ได้แก่หนังสือเกี่ยวกับการบริหาร การเกษตร ชนบธรรมเนียมประเพณี สุขภาพและการทำอาหาร ครอบครัว ในจำนวนผู้ตอบแต่ละห้องสมุด ปรากฏว่าผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนบางเขน ปทุมวัน และอนงคาราม สนใจอ่านนวนิยาย เรื่องสั้นในปริมาณใกล้เคียงกันคือ 11-12 คน ผู้ที่สนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปและเบ็ดเตล็ด ปรากฏว่าเป็นผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน อนงคาราม บางเขน บางขุนเทียน ขอยพระนางและสวนลุมพินีมากที่สุดตามลำดับ ส่วนหนังสือเกี่ยวกับกฎหมายและการปกครองผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินีสนใจอ่านมากที่สุดกว่าผู้ใช้ห้องสมุดอื่น ๆ (จำนวน 12 คน) (ตารางที่ 29)

แต่เมื่อพิจารณาประเภทหนังสือ 16 ประเภท จะเห็นได้ว่าหนังสือ 15 ประเภท ได้แก่ความรู้ทั่วไปและเบ็ดเตล็ด ปรัชญาและศาสนา กฎหมายและการปกครอง การศึกษา การค้าขายและอุตสาหกรรม การบริหาร การเกษตร ชนบธรรมเนียมประเพณี คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ศิลปะและการบันเทิง วรรณคดี สุขภาพและอาหาร ประวัติศาสตร์และชีวประวัติ ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว ครอบครัว ยกเว้นนวนิยาย เรื่องสั้น จัดเป็น

หนังสือตำราวิชาการหรือกิ่งตำราวิชาการ มีหนังสือนวนิยายและเรื่องสั้นประเภทเดียวกันที่จัดเป็นหนังสือบันเทิง ดังนั้นเมื่อเทียบปริมาณผู้อ่านตำราวิชาการ และผู้อ่านหนังสือบันเทิง จะพบว่าผู้สนใจตำราวิชาการ หรือกิ่งวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ มีปริมาณสูงกว่าผู้สนใจอ่านหนังสือบันเทิง (265:65 คน) ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์เรื่องลักษณะหนังสือที่ผู้อ่านชอบอ่านมากที่สุดคือผู้อ่านส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือตำราวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือหนังสือบันเทิงที่มีความหนาพอประมาณ ดังปรากฏในตารางที่ 17

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างหนังสือของห้องสมุดประชาชนที่ผู้อ่านชอบ (ข้อมูลจากตารางที่ 21) กับหนังสือโดยทั่ว ๆ ไปที่ไม่ใช่หนังสือของห้องสมุด (ตารางที่ 29) ปรากฏว่าผลที่โดดเด่นที่สุดคล้ายคลึงกันคือผู้อ่านชอบอ่านหนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น ความรู้ทั่วไป เบ็ดเตล็ดมากที่สุดส่วนประเภทหนังสือที่ผู้อ่านชอบอ่านเป็นอันดับ 2 แตกต่างกันเล็กน้อยคือโดยทั่ว ๆ ไปผู้อ่านชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับปรัชญา ศาสนา กฎหมาย การปกครอง การศึกษา วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์และชีวประวัติ แต่สำหรับหนังสือของห้องสมุดประชาชนผู้อ่านชอบหนังสือเกี่ยวกับปรัชญา ศาสนา กฎหมาย การศึกษา และศิลปการบันเทิงเป็นอันดับ 2 โดยชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ การศึกษา วิทยาศาสตร์เป็นอันดับ 3 ส่วนหนังสือที่มีผู้นิยมอ่านน้อยกว่า 10 คน เป็นประเภทที่คล้ายคลึงกันคือหนังสือเกี่ยวกับการเกษตร ขนบธรรมเนียมประเพณี การบริหาร สุขภาพและการทำอาหาร

ตารางที่ 29 ประเภทหนังสือที่ผู้อ่านชอบ

ห้องสมุด	ประเภทหนังสือที่ผู้อ่านชอบ															
	ความรู้ทั่วไป เบ็ดเตล็ด	ปรัชญา ศาสนา	กฎหมาย การปกครอง	การศึกษา ออกสหกรรม	อาชีพ	บริหาร	การเกษตร	ขนบธรรมเนียม ประเพณี	คณิต วิทยา	ศิลป บันเทิง	วรรณคดี	นวนิยาย เรื่องสั้น	สุขภาพ อาหาร	ประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ	ภูมิศาสตร์ ท่องเที่ยว	ครอบครัว
สวนดุสิต (N=50)	8	1	12	2	3	-	-	-	4	4	1	7	1	4	3	-
หอพระนาง (N=50)	9	3	8	4	3	1	1	1	3	3	1	8	1	2	2	-
ปทุมวัน (N=50)	8	1	3	6	3	1	-	-	5	5	2	12	-	3	1	-
องศาธรรม (N=50)	11	6	3	3	4	-	1	1	1	1	1	11	2	3	2	-
สังฆกระจาย (N=30)	4	2	1	4	2	1	-	-	2	2	-	8	1	2	1	-
บางเขน (N=50)	10	4	4	3	-	1	-	1	3	1	2	12	-	7	2	-
บางขุนเทียน (N=50)	9	5	4	6	-	1	-	-	6	3	3	7	1	1	2	2
รวม (N=330)	59	22	35	28	15	5	2	3	24	19	10	65	6	22	13	2

จากวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเฉพาะบุคคลกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน พบว่าผู้อ่านชายชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปและเบ็ดเตล็ดมากที่สุด (ร้อยละ 15.6) รองลงมาคือนวนิยาย เรื่องสั้น (ร้อยละ 14.7) ในขณะที่ผู้อ่านหญิงชอบอ่านหนังสือ นวนิยาย เรื่องสั้นมากที่สุด (ร้อยละ 30.5) รองลงมาคือความรู้ทั่วไป เบ็ดเตล็ด (ร้อยละ 22.9) ส่วนประเภทหนังสือที่ผู้อ่านชายและหญิงมีความสนใจอ่านแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ ผู้อ่านชายสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา กฎหมายและการปกครอง ศิลปะและการบันเทิง ประวัติศาสตร์และชีวประวัติ มากกว่าผู้อ่านหญิง (ร้อยละ 8.9 : 1.9 ; ร้อยละ 13.8 : 3.8 ; ร้อยละ 6.7 : 3.8 ; ร้อยละ 8.0 : 3.8) ในขณะที่ ผู้อ่านหญิงสนใจอ่าน นวนิยายและเรื่องสั้น ความรู้ทั่วไปและเบ็ดเตล็ด มากกว่าผู้อ่านชาย (ร้อยละ 30.5 : 14.7 ; ร้อยละ 22.9 : 15.6) จากข้อมูลที่ปรากฏจากดาวไควว่า ผู้อ่านชายมีความสนใจอ่านหนังสือต่าง ๆ หลายประเภทมากกว่าผู้อ่านหญิง (ตารางที่ 30)

โดยสรุปผู้อ่านที่เป็นชายมีความนิยมอ่านหนังสือศาสนาและปรัชญา กฎหมายและการปกครอง ศิลปะและการบันเทิง ประวัติศาสตร์และชีวประวัติ ในขณะที่ผู้อ่านหญิงนิยมอ่านนวนิยาย เรื่องสั้น ความรู้ทั่วไปและเบ็ดเตล็ดมากกว่าผู้อ่านชาย จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่านปรากฏว่าประเภทหนังสือที่ผู้ชายชอบอ่านจะไม่เหมือนกับประเภทหนังสือที่ผู้หญิงชอบ นอกจากนี้ผู้ชายยังอ่านหนังสือหลายประเภทกว่าผู้หญิง ($p < .05$)

ตารางที่ 30

เพศกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน

ประเภทหนังสือ	เพศ					
	ชาย (N=225)	% (100)	หญิง (N=105)	% (100)	รวม (N=330)	% (100)
ความรันทวีไป เบ็ดเตล็ด	35	(15.6)	24	(22.9)	59	(17.9)
ปรัชญา ศาสนา	20	(8.9)	2	(1.9)	22	(6.7)
กฎหมาย การปกครอง	31	(13.8)	4	(3.8)	35	(10.6)
การศึกษา	19	(8.4)	9	(8.6)	28	(8.5)
การค้าย อุตสาหกรรม	9	(4.0)	6	(5.7)	15	(4.5)
การบริหาร	3	(1.3)	2	(1.9)	5	(1.5)
การเกษตร	2	(0.9)	-	-	2	(0.6)
ขนบธรรมเนียม ประเพณี	2	(0.9)	1	(1.0)	3	(0.9)
คณิต วิทยา	16	(7.1)	8	(7.6)	24	(7.3)
ศิลปะ การบันเทิง	15	(6.7)	4	(3.8)	19	(5.8)
วรรณคดี	7	(3.1)	3	(2.9)	10	(3.0)
นวนิยาย เรื่องสั้น	33	(14.7)	32	(30.5)	65	(19.7)
สุขภาพ การทำอาหาร	4	(1.8)	2	(1.9)	6	(1.8)
ประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ	18	(8.0)	4	(3.8)	22	(6.7)
ภูมิศาสตร์ การท่องเที่ยว	9	(4.0)	4	(3.8)	13	(3.9)
ครอบครัว	2	(0.9)	-	-	2	(0.6)

$$\chi^2 = 28.60$$

$$p < .05$$

$$24.99$$

$$df = 15$$

เมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน ปรากฏว่าจากการแบ่งช่วงอายุออกเป็น 5 ช่วงคือ 18-23 ปี 24-29 ปี 30-39 ปี 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป อยู่ใน 2 ช่วงอายุแรก (ระหว่าง 18-23 ปี 24-29 ปี) นิยมอ่านนวนิยาย เรื่องสั้นมากที่สุด ผู้มีอายุระหว่าง 30-49 ปี ชอบอ่านนวนิยายและเรื่องสั้นเท่า ๆ กับความรู้อทั่วไปและเบ็ดเตล็ด (ร้อยละ 25.0) ส่วนผู้มีอายุ 50 ปีขึ้นไปชอบอ่านหนังสือความรู้อทั่วไปและเบ็ดเตล็ดมากที่สุด (ร้อยละ 42.9) แสดงให้เห็นว่าผู้อ่านที่อยู่ในช่วงอายุน้อยนั้นเป็นช่วงที่อยู่ในวัยเพื่อฝันหรือชอบความตื่นเต้น จึงชอบอ่านนวนิยายและเรื่องสั้นมากที่สุด เมื่อสูงอายุขึ้นความสนใจอ่านนวนิยายจะลดลงและสนใจอ่านเรื่องความรู้อทั่วไปและเบ็ดเตล็ดมากที่สุด (ตารางที่ 31)

แต่จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรดังกล่าว ($p > .05$) นั่นคือผู้มีอายุน้อยชอบอ่านนวนิยายเรื่องสั้น และผู้มีอายุมากขึ้นสนใจอ่านนวนิยายลดลง โดยสนใจอ่านเรื่องความรู้อทั่วไปและเบ็ดเตล็ดมากที่สุด อาจไม่เป็นจริงตามนี้เสมอไป

ประเภทหนังสือ	อายุ					รวม (N=330)	%
	18-23 (N=197)	24-29 (N=77)	30-39 (N=37)	40-49 (N=12)	50- (N=7)		
ความรันทวีไป เบ็ดเตล็ด	31	12	10	3	3	59	(17.9)
ปรัชญา ศาสนา	10	9	3	-	-	22	(6.7)
กฎหมาย การปกครอง	21	10	2	2	-	35	(10.6)
การศึกษา	24	2	1	-	1	28	(8.5)
การค้า อุตสาหกรรม	7	7	1	-	-	15	(4.5)
การบริหาร	1	4	-	-	-	5	(1.5)
การเกษตร	1	1	-	-	-	2	(0.6)
ขนบธรรมเนียม ประเพณี	2	1	-	-	-	3	(0.9)
คณิต วิทย์	16	5	3	-	-	24	(7.3)
ศิลปะ การบันเทิง	14	4	-	1	-	19	(5.8)
วรรณคดี	8	1	-	-	1	10	(3.0)
นวนิยาย เรื่องสั้น	36	16	10	3	-	65	(19.7)
สุขภาพ การทำอาหาร	3	-	2	1	-	6	(1.8)
ประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ	12	4	3	1	2	22	(6.7)
ภูมิศาสตร์ การท่องเที่ยว	10	1	1	1	-	13	(3.9)
ครอบครัว	1	-	1	-	-	2	(0.6)

$\chi^2 = 70.22$

$p > .05 = 79.08$

$df = 60$

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน ปรากฏว่า ผู้มีการศึกษาระดับประถม มัธยม และปริญญาตรี ส่วนใหญ่ชอบอ่านนวนิยาย เรื่องสั้น (6 คน 17 คน และ 32 คน ตามลำดับ) ผู้มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือฝึกหัดครู และสูงกว่าปริญญาตรี ชอบอ่านความรู้ทั่วไป เบ็ดเตล็ดมากที่สุด (15 คน และ 6 คนตามลำดับ) สำหรับหนังสือที่ผู้อ่านชอบเป็นอันดับ 2 ปรากฏว่าผู้มีการศึกษาระดับประถม (2 คน) มัธยม (13 คน) ชอบอ่านความรู้ทั่วไป เบ็ดเตล็ดมากที่สุด ผู้มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือฝึกหัดครู (9 คน) ชอบอ่านนวนิยาย เรื่องสั้น ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (29 คน) ชอบอ่านหนังสือกฎหมาย การปกครอง และผู้มีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ชอบอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ เท่าเทียมกันคือหนังสือปรัชญาศาสนา กฎหมาย การปกครอง การค้าอุตสาหกรรม การเกษตร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปการบันเทิง และนวนิยาย เรื่องสั้น ประเภทละ 1 คน (ตารางที่ 32)

โดยสรุปแล้ว ผู้มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือฝึกหัดครู และสูงกว่าปริญญาตรี ชอบอ่านความรู้ทั่วไป เบ็ดเตล็ดมากที่สุด ผู้มีความรู้ระดับประถม มัธยม และปริญญาตรี ชอบอ่านหนังสือนวนิยายมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับประเภทหนังสือที่อ่าน ($p < .05$)

ตารางที่ 32 ระดับการศึกษากับประเภทหนังสือที่ขอมอ่าน

ประเภท	ระดับการศึกษา						รวม (N=330)	%
	ประถม (N=13)	มัธยม (N=72)	อาชีวศึกษา (N=64)	ปริญญาตรี (N=166)	สูงกว่าปริญญาตรี (N=15)			
ความรู้ทั่วไป เบ็ดเตล็ด	2	13	15	23	6	59	(17.9)	
ปรัชญา ศาสนา	2	3	8	8	1	22	(6.7)	
กฎหมาย การปกครอง	1	3	1	29	1	35	(10.6)	
การศึกษา การค้า	-	5	5	18	-	28	(8.5)	
อุตสาหกรรม บริหาร	-	3	1	10	1	15	(4.5)	
การเกษตร	-	-	-	4	1	5	(1.5)	
ชนบท ประเพณี	-	1	1	-	1	2	(0.6)	
คณิต วิทย์	-	9	4	10	1	24	(7.3)	
ศิลปะ บันเทิง	1	5	9	9	1	19	(5.8)	
วรรณคดี	1	4	2	3	-	10	(3.0)	
นวนิยาย เรื่องสั้น	6	17	9	32	1	65	(19.7)	
สุขภาพ การทำอาหาร	-	3	1	2	-	6	(1.8)	
ประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ	-	4	8	9	1	22	(6.7)	
ภูมิศาสตร์ การท่องเที่ยว	-	1	5	7	-	13	(3.9)	
ครอบครัว	-	-	1	1	-	2	(0.6)	

เมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน พบว่านักศึกษา
 ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว และข้าราชการ ชอบอ่านนวนิยาย เรื่องสั้นมากที่สุด ผู้ประกอบอาชีพ
 รับจ้าง ประกอบการค้า พนักงานรัฐวิสาหกิจ ว่างาน ชอบอ่านความรู้ทั่วไปเบ็ดเตล็ด
 มากที่สุด สำหรับเกษตรกรชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับปรัชญา ศาสนา ผู้เกษียณแล้วชอบอ่าน
 วรรณคดีและประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ ในอัตราเท่ากัน (1 คน) เมื่อพิจารณาถึงประเภท
 หนังสือที่ผู้อ่านส่วนใหญ่ชอบอ่าน 3 ลำดับคือ นวนิยายเรื่องสั้น ความรู้ทั่วไปเบ็ดเตล็ด และ
 กฎหมาย การปกครอง ปรากฏว่า นักศึกษาชอบอ่านนวนิยายเรื่องสั้นและความรู้ทั่วไปเบ็ดเตล็ด
 และกฎหมายการปกครอง มากกว่าผู้ประกอบอาชีพอื่น ๆ (ตารางที่ 33)

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน ปรากฏว่า
 อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทหนังสือที่ชอบอ่าน (χ^2 .05)

ประเภทหนังสือ	อาชีพ										รวม	%
	นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง	ส่วนตัว	การค้า	ข้าราชการ	พนักงาน	ว่างงาน	เกษียณ	อื่นๆ		
ความรู้ทั่วไป	27	-	9	2	7	6	4	4	-	-	59	(17.9)
ปรัชญาศาสนา	9	2	1	2	3	1	2	1	-	1	22	(6.7)
กฎหมายการปกครอง	20	-	4	1	3	5	-	2	-	-	35	(10.6)
การศึกษา	24	-	1	-	1	1	-	-	-	1	28	(8.5)
คาชาบายอุตสาหกรรม	7	-	3	1	2	1	1	-	-	-	15	(4.5)
บริหาร	4	-	-	-	-	1	-	-	-	-	5	(1.5)
เกษตร	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	(0.6)
ชนบทรวมนิยมประเพณี	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	3	(0.9)
คณิตวิทยา	16	-	1	1	1	2	2	1	-	-	24	(7.3)
ศิลปะบันเทิง	13	-	-	1	3	2	-	-	-	-	19	(5.8)
วรรณคดี	5	-	2	1	-	-	-	-	1	1	10	(3.0)
นวนิยายเรื่องสั้น	30	-	7	11	6	8	-	2	-	1	65	(19.7)
สุขภาพ	3	-	1	-	1	1	-	-	-	-	6	(1.8)
ประวัติศาสตร์ชีวประวัติ	11	-	3	1	3	3	-	-	1	-	22	(6.7)
ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว	7	-	-	1	2	1	-	2	-	-	13	(3.9)
ครอบครัว	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	2	(0.6)

$\chi^2 = 158.96$ df = 135 Sig = .07

จำนวนหนังสือบันเทิงและวิชาการที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือน ความสัมพันธ์
ระหว่างลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ) กับจำนวนหนังสือ
บันเทิงและวิชาการที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือน

เกี่ยวกับจำนวนหนังสือที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือน โดยจำแนกเป็นการอ่านหนังสือ
บันเทิงและหนังสือวิชาการ ปรากฏว่าการอ่านหนังสือบันเทิงนั้น ผู้อ่านส่วนใหญ่อ่านโดย
เฉลี่ยเดือนละ 5 เล่มขึ้นไป (จำนวน 97 คน) การที่ปริมาณเล่มที่อ่านปรากฏค่อนข้าง
สูงอาจเป็นเพราะหนังสือบันเทิงเป็นหนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย ผู้อ่านอ่านได้เร็ว ปริมาณ
การอ่านหนังสือบันเทิงรองลงมาคือ 2-3 เล่ม และ 1 เล่ม หรือเพียงบางส่วน เมื่อ
พิจารณาผู้อ่านในแต่ละห้องสมุดพบว่า ผู้ที่อ่านหนังสือบันเทิง 5 เล่มขึ้นไปใน 1 เดือนเป็น
ผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนบาง เช่นมากกว่าห้องสมุดประชาชนอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับอาชีพ
และประเภทหนังสือที่ชอบอ่านกล่าวคือ ผู้อ่านที่เป็นข้าราชการ เป็นผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน
องการรามมาเป็นอันดับ 1 และใช้ห้องสมุดประชาชนบาง เช่นมากเป็นอันดับ 2 (ดังข้อมูล
ที่ปรากฏในตารางที่ 13) และในเรื่องอาชีพกับประเภทหนังสือที่ชอบอ่านพบว่าข้าราชการ
ชอบอ่านหนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น ซึ่งจัดเป็นหนังสือบันเทิงมากที่สุด (ข้อมูลจากตารางที่ 33)
ดังนั้นจำนวนผู้อ่านหนังสือบันเทิงมากกว่า 5 เล่มใน 1 เดือน จึงเป็นผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน
บาง เช่นมากกว่าผู้ใช้ห้องสมุดอื่น ๆ (จำนวน 20 คน)

ผู้ที่อ่านหนังสือได้โดยเฉลี่ย 2-3 เล่ม ใน 1 เดือน ปรากฏว่าเป็นผู้อ่านของ
ห้องสมุดประชาชนซอยพระนางมากที่สุด (จำนวน 18 คน) รองลงมาคือผู้อ่านของห้องสมุด
ประชาชนปทุมวัน (จำนวน 15 คน) สำหรับผู้ไม่อ่านหนังสือบันเทิงเลย เป็นผู้อ่านของห้อง
สมุดประชาชนองการรามมากที่สุดคือ 10 คน

สำหรับปริมาณหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน ปรากฏว่าผู้อ่านหนังสือวิชาการ
ได้โดยเฉลี่ยเดือนละ 4 เล่มขึ้นไปในปริมาณที่ใกล้เคียงกับอ่านเพียงบางส่วนโดยอ่านไม่จบเล่ม
(84:85 คน) การที่ปริมาณผู้อ่านหนังสือวิชาการได้เพียงบางส่วนโดยอ่านไม่จบเล่มมีจำนวน
มาก อาจเป็นเพราะหนังสือวิชาการเป็นหนังสือที่ผู้อ่านต้องเก็บสาระสำคัญ ต้องใช้เวลาทำ
ความเข้าใจกับเนื้อเรื่อง และต้องมีสมาธิในการอ่าน

ในจำนวนผู้อ่านหนังสือวิชาการ 4 เล่มขึ้นไป ปรากฏว่าเป็นผู้อ่านของห้องสมุด
 ประชาชนทั้ง 6 แห่งใดแก ผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนอนงคาราม ขอยพระนาง สวนลุมพินี
 ปทุมวัน บางเขน และบางขุนเทียน โดยมีจำนวนผู้อ่านใกล้เคียงกันคือ 11-15 คน สำหรับ
 ผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนสังขระจายมีผู้อ่านหนังสือวิชาการ 4 เล่มขึ้นไปใน 1 เดือน
 จำนวน 9 คน (จาก 30 คน) ซึ่งจำนวนนี้คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูงเท่าเทียมกับผู้ใช้ห้องสมุด
 อื่น ๆ สำหรับผู้อ่านหนังสือวิชาการเพียงบางส่วน โดยอ่านไม่จบเล่มเป็นผู้อ่านของห้องสมุด
 ประชาชนบางขุนเทียนมากกว่าห้องสมุดอื่น ๆ (จำนวน 20 คน) ในจำนวนผู้ไม่อ่านหนังสือ
 วิชาการเลย เป็นผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนวัดสังขระจายมากกว่าผู้อ่านของห้องสมุดแห่ง
 อื่น ๆ (จำนวน 4 คน) (ตารางที่ 34)

ตารางที่ 34

จำนวนหนังสือโดยทั่วไปที่ผู้อ่านอ่านใน 1 เดือนจำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	หนังสือบันเทิง					หนังสือวิชาการ					
	1 เล่มหรือ บางส่วน	2-3 เล่ม	4-5 เล่ม	5 เล่ม- ไม่ได้อ่านเลย	ไม่ได้อ่านเลย	บางส่วน	1 เล่ม	2 เล่ม	3 เล่ม	4 เล่ม- ไม่ได้อ่านเลย	ไม่ได้อ่านเลย
สวนลุมพินี (N=50)	15	7	10	10	8	12	10	7	8	12	1
ซอยพระนาง (N=50)	12	18	3	14	3	9	4	10	12	13	2
ปทุมวัน (N=50)	13	15	3	14	5	14	8	9	5	12	2
อนงคาราม (N=50)	7	9	9	15	10	13	5	9	8	15	-
สังขกระจาย (N=30)	4	6	6	10	4	5	1	9	2	9	4
บางเขน (N=50)	10	10	7	20	3	12	9	6	12	11	-
บางขุนเทียน (N=5)	13	9	7	14	7	20	5	6	6	12	1
รวม	74	74	45	97	40	85	42	56	53	84	10

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเฉพาะบุคคลกับจำนวนหนังสือบันเทิง
ที่อ่านใน 1 เดือน ปรากฏว่าทั้งผู้อ่านชายและหญิงอ่านหนังสือบันเทิงได้มากกว่า 5 เล่ม
ใน 1 เดือน ในจำนวนนี้เป็นผู้อ่านหญิงมากกว่าผู้อ่านชาย (ร้อยละ 35.2:26.7)
ปริมาณเฉลี่ยรองลงมาที่ผู้อ่านอ่านได้คือผู้อ่านหญิงอ่านได้ 2-3 เล่ม ขณะที่ผู้อ่านชายจะอ่านเพียง
1 เล่มหรือบางส่วน ข้อมูลดังกล่าวแสดงว่าในทางปฏิบัติผู้หญิงอ่านหนังสือบันเทิงมากกว่า
ผู้ชาย ($p < .05$) (ตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 เพศกับจำนวนหนังสือบันเทิงที่อ่านใน 1 เดือน

จำนวน	เพศ					
	ชาย (N=225)	% (100)	หญิง (N=105)	% (100)	รวม (N=330)	% (100)
1 เล่มหรือ บางส่วน	51	(22.7)	23	(21.9)	74	(22.4)
2-3 เล่ม	47	(20.9)	27	(25.7)	74	(22.4)
4-5 เล่ม	31	(13.8)	14	(13.3)	45	(13.6)
มากกว่า 5 เล่ม	60	(26.7)	37	(35.2)	97	(29.4)
ไม่ได้อ่านเลย	36	(16.0)	4	(3.8)	40	(12.1)

$$\chi^2 = 11.33 \quad p < .05 = 9.23 \quad df \ 4$$

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนหนังสือบันเทิงที่อ่านใน 1 เดือน ปรากฏว่าผู้อ่านส่วนใหญ่อ่านหนังสือบันเทิงมากกว่า 5 เล่มใน 1 เดือน (จำนวน 97 คน) ในจำนวนนี้เป็นผู้อ่านที่มีอายุ 18-23 ปี และ 24-29 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 31.5 และ 29.9 จากข้อมูลที่ปรากฏเห็นได้ว่าผู้มีอายุมากขึ้น ปริมาณการอ่านหนังสือบันเทิงจะลดลงคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จะอ่านหนังสือบันเทิง 2-3 เล่ม ขณะที่ผู้ที่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป แทบจะไม่ได้อ่านหนังสือบันเทิงเลย ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนหนังสือบันเทิงที่อ่านใน 1 เดือน จึงเห็นได้ชัดเจนว่าผู้มีอายุน้อยอ่านหนังสือบันเทิงโดยปริมาณสูงกว่าผู้มีอายุมาก ($p < .05$) (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 อายุกับจำนวนหนังสือบันเทิงที่อ่านใน 1 เดือน

จำนวน	อายุ										รวม	%
	18-23 (N=197)	% (100)	24-29 (N=77)	% (100)	30-39 (N=37)	% (100)	40-49 (N=12)	% (100)	50- (N=7)	% (100)		
1 เล่มหรือบางส่วน	50	(25.4)	18	(23.4)	3	(8.1)	2	(16.7)	1	(14.3)	74	(22.4)
2 - 3 เล่ม	45	(22.8)	13	(16.9)	14	(37.8)	1	(8.3)	1	(14.3)	74	(22.4)
4 - 5 เล่ม	21	(10.7)	14	(18.2)	6	(16.2)	3	(25.0)	1	(14.3)	45	(13.6)
มากกว่า 5 เล่ม	62	(31.5)	23	(29.9)	9	(24.3)	2	(16.7)	1	(14.3)	97	(29.4)
ไม่ได้อ่านเลย	19	(9.6)	9	(11.7)	5	(13.5)	4	(33.3)	3	(42.8)	40	(12.1)

$$\chi^2 = 27.39 \quad p < .05 = 26.29 \quad df = 16$$

สำหรับผู้ที่มีการศึกษาต่าง ๆ เมื่อวิเคราะห์จำนวนหนังสือบันเทิงที่อ่านใน 1 เดือน ปรากฏว่าผู้อ่านที่มีการศึกษาระดับ ประถม มัธยม และปริญญาตรี ส่วนใหญ่ อ่านหนังสือบันเทิง 5 เล่มขึ้นไปใน 1 เดือน (ร้อยละ 46.2 29.2 และ 31.3 ตามลำดับ) สำหรับผู้อ่านที่มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษาการอ่านหนังสือบันเทิงจะลดลงคือเฉลี่ย 2-3 เล่มใน 1 เดือน ขณะที่ผู้อ่านที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจะอ่านหนังสือบันเทิงโดยเฉลี่ยน้อยลงไปอีกคือ 1 เล่ม หรืออ่านเพียงบางส่วนโดยอ่านไม่จบเล่ม (ตารางที่ 37) แต่จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาไม่สัมพันธ์กับปริมาณการอ่านหนังสือบันเทิง โดยเฉลี่ย ($P > .05$) ผู้ที่มีการศึกษาระดับประถม มัธยม ปริญญาตรีไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือบันเทิงจำนวนมากเล่มหรือผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีไม่จำเป็นต้องอ่านหนังสือบันเทิงน้อยเสมอไป

ตารางที่ 37 ระดับการศึกษา กับจำนวนหนังสือบันเทิงที่อ่านใน 1 เดือน

จำนวน	ระดับการศึกษา											
	ประถม	%	มัธยม	%	อาชีวศึกษา	%	ปริญญาตรี	%	สูงกว่าปริญญาตรี	%	รวม	%
	(N=13)	(100)	(N=72)	(100)	(N=64)	(100)	(N=166)	(100)	(N=15)	(100)	(N=330)	(100)
1 เล่มหรือบางส่วน	1	(7.7)	17	(23.6)	13	(20.3)	37	(22.3)	6	(40.0)	74	(22.4)
2 - 3 เล่ม	2	(15.4)	15	(20.8)	19	(29.7)	35	(21.1)	3	(20.0)	74	(22.4)
4 - 5 เล่ม	4	(30.8)	9	(12.5)	11	(17.2)	18	(10.8)	3	(20.0)	45	(13.6)
มากกว่า 5 เล่ม	6	(46.2)	21	(29.2)	16	(25.0)	52	(31.3)	2	(13.3)	97	(29.4)
ไม่ได้อ่านเลย	-	-	10	(13.9)	5	(7.8)	24	(14.5)	1	(6.7)	40	(12.1)

$$\chi^2 = 17.44 \quad p > .05 = 26.29 \quad df = 16$$

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับจำนวนหนังสือที่อ่านใน 1 เดือน ปรากฏว่าไม่มีนัยสำคัญเช่นกัน ($P > .05$) กล่าวคือผู้เป็นนักศึกษาจะอ่านหนังสือที่อ่านใน 1 เดือนมากกว่า 5 เล่ม หรืออ่านเพียง 1 เล่มหรือเพียงบางส่วนเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่ผู้มีอาชีพรับจ้าง ประกอบธุรกิจส่วนตัว ทำการค้าขาย จะอ่านหนังสือที่อ่านโดยเฉลี่ยมากกว่า 5 เล่มใน 1 เดือน ส่วนข้าราชการพนักงาน ว่างงาน จะอ่าน เพียง 2-3 เล่ม (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 อาชีพกับจำนวนหนังสือบันเทิงที่อ่านใน 1 เดือน

จำนวน	อาชีพ										รวม (N=330)	%
	นักศึกษา (N=178)	เกษตรกร (N=2)	รับจ้าง (N=33)	ส่วนตัว (N=22)	การค้า (N=33)	ข้าราชการ (N=34)	พนักงาน (N=9)	ว่างงาน (N=13)	เกษียณ (N=2)	อื่น ๆ (N=4)		
1 เล่มหรือ บางส่วน	51	-	4	3	5	8	2	1	-	-	74	(22.4)
2-3 เล่ม	37	1	5	3	7	9	4	7	-	1	74	(22.4)
4-5 เล่ม	20	-	6	5	6	7	-	-	1	-	45	(13.6)
5 เล่มขึ้นไป	51	-	13	8	12	7	1	4	-	1	97	(29.4)
ไม่อ่านเลย	19	1	5	3	3	3	2	1	1	2	40	(12.1)

$$x^2 = 46.91 \quad p > .05 = 55.75 \quad df = 36$$

สำหรับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน จากการทดสอบความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะบุคคลพบว่า ทั้งผู้ชายและผู้หญิงส่วนใหญ่อ่านหนังสือวิชาการได้ 4 เล่มหรือมากกว่านี้ และอ่านเพียงบางส่วนของหนังสือใน 1 เดือน โดยผู้อ่านชายส่วนใหญ่ (ร้อยละ 27.6) อ่านหนังสือวิชาการเพียงบางส่วนใน 1 เดือน รองลงมาคืออ่าน 4 เล่มหรือมากกว่านี้ใน 1 เดือน (ร้อยละ 24.9) ขณะที่ส่วนใหญ่ของผู้อ่านหญิงอ่านหนังสือวิชาการ 4 เล่มหรือมากกว่านี้ใน 1 เดือน (ร้อยละ 26.7) รองลงมาคืออ่านเพียงบางส่วนของหนังสือใน 1 เดือน (ร้อยละ 21.9) จากขอมูลดังกล่าวเมื่อทดสอบความสัมพันธ์ปรากฏว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน ($p > .05$) คือผู้อ่านชายอาจจะอ่านหนังสือวิชาการในปริมาณมากกว่าผู้อ่านหญิงได้ (ตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 เพศกับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน

จำนวนหนังสือ	เพศ					
	ชาย (N=225)	% (100)	หญิง (N=105)	% (100)	รวม (N330)	% (100)
บางส่วน ของหนังสือ	62	(27.6)	23	(21.9)	85	(25.8)
1 เล่ม	26	(11.6)	16	(15.2)	42	(12.7)
2 เล่ม	39	(17.3)	17	(16.2)	56	(17.0)
3 เล่ม	34	(15.1)	19	(18.1)	53	(16.1)
4 เล่มหรือ มากกว่านี้	56	(24.9)	28	(26.7)	84	(25.5)
ไม่ได้อ่านเลย	8	(3.6)	2	(1.9)	10	(3.0)

$$\chi^2 = 2.83 \quad p > .05 = 11.07 \quad df = 5$$

เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน ปรากฏว่า ผู้อ่านที่มีอายุน้อยคืออายุ 18-23 ปี ส่วนใหญ่อ่านหนังสือวิชาการ 4 เล่ม หรือมากกว่านี้ใน 1 เดือน (ร้อยละ 29.4) ขณะที่ผู้อ่านที่มีอายุมากขึ้นคือ 24-29 ปี และ 30-39 ปี ส่วนใหญ่อ่านหนังสือวิชาการน้อยลงคืออ่านเพียงบางส่วนของเล่มเท่านั้น (ร้อยละ 28.6 และ 32.4) แต่เมื่อผู้อ่านอายุเพิ่มขึ้นไปอีกกลับอ่านหนังสือวิชาการมากขึ้น ดังที่เห็นจากการรายงานว่าผู้อ่านที่มีอายุ 40-49 ปี จำนวนผู้อ่านหนังสือวิชาการเพียงบางส่วนของเล่ม 1 เล่ม และ 2 เล่ม มีปริมาณเท่ากัน (ร้อยละ 25.0) ขณะที่ผู้มีอายุ 50 ปีขึ้นไปส่วนใหญ่ อ่านหนังสือวิชาการ 3 เล่มใน 1 เดือน (ร้อยละ 57.1) จากข้อมูลที่ปรากฏนี้แสดงว่า ผู้อ่านที่มีอายุน้อยคืออายุระหว่าง 18-23 ปี สนใจอ่านหนังสือวิชาการมากและอ่านในปริมาณเล่ม สูงกว่าผู้อ่านที่มีอายุระหว่าง 24-39 ปี แต่เมื่อผู้อ่านอายุสูงขึ้น 40 ปีขึ้นไปจะอ่านหนังสือวิชาการ มากขึ้น อายุจึงมีความสัมพันธ์กับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน ($p < .01$) (ตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 อายุกับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน

จำนวน	อายุ										รวม	%
	18-23 (N=197)	% (100)	24-29 (N=77)	% (100)	30-39 (N=37)	% (100)	40-49 (N=12)	% (100)	50- (N=7)	% (100)		
บางส่วน	47	(23.9)	22	(28.6)	12	(32.4)	3	(25.0)	1	(14.3)	85	(25.8)
1 เล่ม	15	(7.6)	15	(19.5)	8	(21.6)	3	(25.0)	1	(14.3)	42	(12.7)
2 เล่ม	36	(18.3)	16	(20.8)	1	(2.7)	3	(25.0)	-	-	56	(17.0)
3 เล่ม	36	(18.3)	7	(9.1)	4	(10.8)	2	(16.7)	4	(57.1)	53	(16.1)
4 เล่มหรือมากกว่า	58	(29.4)	17	(22.1)	8	(21.6)	-	-	1	(14.3)	84	(25.5)
ไม่ได้อ่านเลย	5	(2.5)	-	-	4	(10.8)	1	(8.3)	-	-	10	(3.0)

$$\chi^2 = 46.30 \quad P < .001 = 45.31 \quad df = 20$$

จากการวิเคราะห์ระดับการศึกษาเกี่ยวกับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน ปรากฏว่าผู้มีการศึกษาระดับประถม มัธยม ส่วนใหญ่อ่านหนังสือวิชาการปริมาณน้อยคืออ่านเพียงบางส่วนของเล่มเท่านั้น (ร้อยละ 38.5 และ 36.1) ผู้ศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือฝึกหัดครูปริมาณการอ่านหนังสือวิชาการเพิ่มขึ้นเล็กน้อยคือ ส่วนใหญ่จำนวนผู้อ่านหนังสือวิชาการ 1 เล่มซึ่งมีจำนวนผู้อ่านเท่ากับจำนวนผู้อ่านเพียงบางส่วนของเล่ม (ร้อยละ 23.4) สำหรับผู้มีการศึกษาสูงระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่อ่านหนังสือวิชาการในปริมาณสูงขึ้นคือ 4 เล่ม หรือมากกว่านี้ใน 1 เดือน (ร้อยละ 28.9 และ 46.7) (ตารางที่ 41)

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้มีการศึกษาน้อยอ่านหนังสือวิชาการในปริมาณน้อยเล่มกว่าผู้มีการศึกษาสูง แต่เมื่อผู้อ่านมีระดับการศึกษาสูงขึ้นปริมาณการอ่านหนังสือวิชาการจะสูงขึ้นด้วย ($p < .05$)

ตารางที่ 41 ระดับการศึกษา กับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน

จำนวนหนังสือ	ระดับการศึกษา											
	ประถม		มัธยม		อาชีวศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		รวม	
	(N=13)	(100)	(N=72)	(100)	(N=64)	(100)	(N=166)	(100)	(N=15)	(100)		(N=330)
บางส่วน	5	(38.5)	26	(36.1)	15	(23.4)	37	(22.3)	2	(13.3)	85	(25.8)
1 เล่ม	-	-	7	(9.7)	15	(23.4)	17	(10.2)	3	(20.0)	42	(12.7)
2 เล่ม	2	(15.4)	11	(15.3)	12	(18.8)	30	(18.1)	1	(6.7)	56	(17.0)
3 เล่ม	2	(15.4)	8	(11.1)	10	(15.6)	31	(18.7)	2	(13.3)	53	(16.1)
4 เล่มหรือมากกว่านี้	2	(15.4)	15	(20.8)	12	(18.8)	48	(28.9)	7	(46.7)	84	(25.5)
ไม่ได้อ่านเลย	2	(15.4)	5	(6.9)	-	-	3	(1.8)	-	-	10	(3.0)

$$\chi^2 = 37.27 \quad p < .05 = 31.41 \quad df = 20$$

สำหรับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน เมื่อทดสอบความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะบุคคลปรากฏว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน ($P < .01$) โดยผู้อ่านที่เป็นนักศึกษาและผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวส่วนใหญ่อ่านหนังสือวิชาการ เป็นจำนวน 4 เล่มหรือมากกว่านี้ใน 1 เดือน (57 และ 7 คน ตามลำดับ) ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง และค้าขายส่วนใหญ่อ่านหนังสือวิชาการเพียงบางส่วนของเล่ม (13 และ 10 คน ตามลำดับ) ข้าราชการส่วนใหญ่อ่านหนังสือวิชาการ 2 เล่มใน 1 เดือน (จำนวน 11 คน) ผู้ว่างงานส่วนใหญ่อ่านหนังสือวิชาการเพียง 1 เล่มใน 1 เดือน (จำนวน 4 คน) ส่วนพนักงานรัฐวิสาหกิจอ่านหนังสือวิชาการ 1 เล่ม และ 2 เล่ม ในปริมาณเท่ากัน (จำนวน 3 คน) (ตารางที่ 42)

ตารางที่ 42

อาชีพกับจำนวนหนังสือวิชาการที่อ่านใน 1 เดือน

จำนวน	อาชีพ										รวม (N=330)	%
	นักศึกษา (N=178)	เกษตรกร (N=2)	รับจ้าง (N=33)	ส่วนตัว (N=22)	การค้า (N=33)	ข้าราชการ (N=34)	พนักงาน (N=9)	ว่างงาน (N=13)	เกษียณ (N=2)	อื่น ๆ (N=4)		
บางส่วน	44	1	13	4	10	6	1	3	-	3	85	(25.8)
1 เล่ม	13	-	3	3	8	8	3	4	-	-	42	(12.7)
2 เล่ม	30	-	6	3	2	11	3	1	-	-	56	(17.0)
3 เล่ม	33	-	3	4	4	4	1	2	2	-	53	(16.1)
4 เล่มหรือ มากกว่านี้	57	1	5	7	7	3	1	2	-	1	84	(25.5)
ไม่อ่านเลย	1	-	3	1	2	2	-	1	-	-	10	(3.0)

$$\chi^2 = 72.97 \quad p < .01 = 63.69 \quad df = 45$$

เวลาที่ใช้ในการอ่านโดยเฉลี่ยต่อวัน ความสัมพันธ์ของลักษณะเฉพาะบุคคล (เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา) กับระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านต่อวัน

สำหรับการวิเคราะห์เวลาที่ผู้อ่านใช้ในการอ่านโดยเฉลี่ยต่อวัน โดยจำแนกตามห้องสมุด ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้เวลาอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยวันละ 1 - 2 ชั่วโมง (จำนวน 147 คน) รองลงมาคือใช้เวลาอ่านหนังสือวันละ 3 - 4 ชั่วโมง (จำนวน 127 คน) ส่วนผู้ที่อ่านหนังสือน้อยกว่าวันละ 1 ชั่วโมง และอ่านวันละ 5 ชั่วโมงขึ้นไปมีจำนวนน้อย คือจำนวน 29 คน และ 27 คน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งจะพบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ของห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินี (จำนวน 23 คน) ปทุมวัน (จำนวน 26 คน) บางเขน (จำนวน 25 คน) อ่านหนังสือโดยเฉลี่ยวันละ 1 - 2 ชั่วโมง ในขณะที่ผู้ใช้ส่วนใหญ่ของห้องสมุดประชาชนอนุสาวรีย์ (จำนวน 23 คน) และบางขุนเทียน (จำนวน 23 คน) อ่านหนังสือโดยเฉลี่ยมากกว่าคือวันละ 3 - 4 ชั่วโมง ส่วนผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนชอยพระนางและวัดสังข์กระจาย จำนวนผู้ที่อ่านหนังสือวันละ 1 - 2 ชั่วโมง และ 3 - 4 ชั่วโมง มีปริมาณใกล้เคียงกันคือ 20 และ 18 คน กับ 15 และ 13 คน ตามลำดับ (ตารางที่ 43)

ตารางที่ 43 เวลาที่ผู้อ่านใช้อ่านโดยเฉลี่ยต่อวันจำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	เวลาที่ใช้อ่าน			
	น้อยกว่า 1 ชม.	1 - 2 ชม.	3 - 4 ชม.	5 ชม.
สวนลุมพินี (N=50)	10	23	12	5
หอพระนาง (N=50)	5	20	18	7
ปทุมวัน (N=50)	3	26	17	4
ธนาคาร (N=50)	3	20	23	4
สังขกระเจา (N=30)	1	15	13	1
บางเขน (N=50)	1	25	21	3
บางขุนเทียน (N=50)	6	18	23	3
รวม (N=330)	29	147	127	27

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเฉพาะ บุคคลกับเวลาที่ผู้อ่านใช้ในการอ่าน
 ต่อวัน ปรากฏว่าผู้หญิงและผู้ชายใช้เวลาในการอ่านโดยเฉลี่ย 1 - 2 ชั่วโมงต่อวัน (ร้อยละ
 50.5 : 41.8) นอกจากนี้ผู้ชายส่วนใหญ่เช่นกัน (ร้อยละ 40.4) ใช้เวลาอ่าน 3 - 4 ชั่วโมง
 ต่อวัน ขณะที่จำนวนผู้หญิงที่ใช้เวลา 3 - 4 ชั่วโมงในการอ่านมีน้อยลงเมื่อเทียบกับผู้ชาย
 (ร้อยละ 34.3 : 40.4) จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับเวลาที่ผู้อ่านใช้ในการอ่าน
 โดยเฉลี่ยต่อวัน จึงปรากฏว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้ในการอ่าน ($p > .05$)
 (ตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 เพศกับเวลาที่ผู้อ่านใช้ในการอ่านโดยเฉลี่ยต่อวัน

เวลา	เพศ				รวม (N=330)	%
	ชาย (N=225)	% (100)	หญิง (N=105)	% (100)		
น้อยกว่า 1 ชม.	21	(9.3)	8	(7.6)	29	(8.8)
1 - 2 ชม.	94	(41.8)	53	(50.5)	147	(44.5)
3 - 4 ชม.	91	(40.4)	36	(34.3)	127	(38.5)
5 ชม. ขึ้นไป	19	(8.4)	8	(7.6)	27	(8.2)

$$\chi^2 = 2.22 \quad p > .05 = 7.81 \quad df = 3$$

จากการวิเคราะห์อายุกับเวลาที่ใช้ในการอ่าน ปรากฏว่าผู้มีอายุน้อยเป็นผู้ที่ใช้เวลาในการอ่านมากที่สุด ขณะที่ผู้มีอายุมากจะใช้เวลาในการอ่านโดยเฉลี่ยค่อนข้างน้อยลง กล่าวคือ ผู้มีอายุระหว่าง 18 - 23 ปี เป็นผู้ใช้เวลาในการอ่านวันละ 5 ชั่วโมง มากกว่าผู้มีอายุมาก (ร้อยละ 10.2) สำหรับผู้อ่านที่ใช้เวลาในการอ่านวันละ 3 - 4 ชั่วโมง เป็นผู้มีอายุ 18 - 23 ปี มากที่สุดเช่นกัน (ร้อยละ 41.6) ผู้อ่านที่ใช้เวลาในการอ่านวันละ 1 - 2 ชั่วโมง เป็นผู้มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 58.3) ส่วนผู้ที่อ่านหนังสือน้อยกว่าวันละ 1 ชั่วโมง เป็นผู้มีอายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไปมากที่สุด (ร้อยละ 28.6) (ตารางที่ 45)

การที่ผู้มีอายุน้อยใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากกว่าผู้ที่มีอายุมาก อาจเป็นเพราะผู้มีอายุน้อยอยู่ในวัยศึกษาจึงต้องอ่านหนังสือมาก ขณะที่ผู้ที่มีอายุมากขึ้นอาจมีเวลาอ่านหนังสือน้อย เพราะต้องประกอบอาชีพ และภารกิจอื่น ๆ ของตน และอาจมีปัญหาเรื่องสุขภาพ เช่น ปัญหาเรื่องสายตา เป็นต้น แต่เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับเวลาที่ใช้ในการอ่านต่อวัน ปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง ($p > .05$)

ตารางที่ 45 อายุกับเวลาที่ผู้อ่านใช้ในการอ่านโดยเฉลี่ยต่อวัน

เวลา	อายุ										รวม (N=330)	%
	18-23 (N=197)	% (100)	24-29 (N=77)	% (100)	30-39 (N=37)	% (100)	40-49 (N=12)	% (100)	50- (N=7)	% (100)		
น้อยกว่า 1 ชม.	12	(6.1)	8	(10.4)	5	(13.5)	2	(16.7)	2	(28.6)	29	(8.8)
1-2 ชม.	83	(42.1)	35	(45.5)	19	(51.4)	7	(58.3)	3	(42.9)	147	(44.5)
3-4 ชม.	82	(41.6)	29	(37.7)	11	(29.7)	3	(25.0)	2	(28.6)	127	(38.5)
5 ชม.ขึ้นไป	20	(10.2)	5	(6.5)	2	(5.4)	-	-	-	-	27	(8.2)

$$\chi^2 = 13.04 \quad p > .05 = 21.02 \quad df = 12$$

เกี่ยวกับระดับการศึกษากับเวลาที่ใช้ในการอ่านโดยเฉลี่ยต่อวัน ปรากฏว่าผู้มีการศึกษา
 ระดับประถมและสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านโดยเฉลี่ย 3 - 4 ชั่วโมงต่อวัน
 ส่วนผู้มีการศึกษาอีก 3 ระดับ คือ มัธยม อาชีวศึกษาหรือฝึกหัดครู และปริญญาตรี ส่วนใหญ่ใช้
 เวลาในการอ่านโดยเฉลี่ยวันละ 1 - 2 ชั่วโมง เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 2
 จึงพบว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้ในการอ่านโดยเฉลี่ยต่อวัน ($p > .05$)
 (ตารางที่ 46)

ตารางที่ 46 ระดับการศึกษากับเวลาที่ผู้อ่านใช้ในการอ่านโดยเฉลี่ยต่อวัน

เวลา	ระดับการศึกษา											
	ประถม (N=13)	% (100)	มัธยม (N=72)	% (100)	อาชีว ฝึกหัดครู (N=64)	% (100)	ปริญญาตรี (N=166)	% (100)	สูงกว่าปริญญาตรี (N=15)	% (100)	รวม (N=330)	% (100)
น้อยกว่า 1 ชม.	3	(23.1)	9	(12.5)	4	(6.3)	13	(7.8)	-	-	29	(8.8)
1-2 ชม.	2	(15.4)	34	(47.2)	34	(53.1)	71	(42.8)	6	(40.0)	147	(44.5)
3-4 ชม.	8	(61.5)	26	(36.1)	24	(37.5)	62	(37.3)	7	(46.7)	127	(38.5)
5 ชม.ขึ้นไป	-	-	3	(4.2)	2	(3.1)	20	(12.0)	2	(13.3)	27	(8.2)

$\chi^2 = 20.18 \quad p > .05 = 21.02 \quad df = 12$

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับเวลาที่ผู้อ่านใช้โดยเฉลี่ยต่อวัน ปรากฏว่าผู้ประกอบอาชีพ
 รับจ้าง ประกอบการค้า ข้าราชการ และผู้ว่างงานส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านวันละ 1 - 2
 ชั่วโมง (ร้อยละ 42.4 48.2 61.8 และ 53.8 ตามลำดับ) ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวและ
 พนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านโดยเฉลี่ยวันละ 3 - 4 ชั่วโมง และนักศึกษา
 ปริมาณนักศึกษาที่ใช้เวลาในการอ่านโดยเฉลี่ยวันละ 1 - 2 ชั่วโมง มีใกล้เคียงกับใช้เวลาอ่าน
 วันละ 3 - 4 ชั่วโมง คือ ร้อยละ 42.1 และ 41.0 กล่าวได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาใน
 การอ่านโดยเฉลี่ยวันละ 1 - 2 ชั่วโมง และจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับเวลา
 ที่ผู้อ่านใช้โดยเฉลี่ยต่อวัน พบว่าอาชีพมีความสัมพันธ์กับเวลาที่ใช้ในการอ่าน ($p < .01$)
 (ตารางที่ 47)

ตารางที่ 47 อาชีพกับเวลาที่ใช้ในการอ่านโดยเฉลี่ยต่อวัน

เวลา	อาชีพ																					
	นักศึกษา	%	เกษตรกร	%	รับจ้าง	%	ส่วน	%	การ	%	ข้าราชการ	%	พนักงาน	%	ว่าง	%	เกษียณ	%	อื่นๆ	%	รวม	%
	(N=178)	(100)	กฏ (N=2)	(100)	(N=33)	(100)	กฏ (N=22)	(100)	กฏ (N=33)	(100)	กฏ (N=34)	(100)	งาน (N=9)	(100)	งาน (N=13)	(100)	(N=2)	100	(N=4)	(100)	(N=330)	(100)
น้อยกว่า 1 ชม.	9	(5.1)	-	-	7	(21.2)	1	(4.5)	5	(15.2)	3	(8.8)	2	(22.2)	1	(7.7)	-	-	1	(25.0)	29	(8.8)
1-2 ชม.	75	(42.1)	-	-	14	(42.4)	9	(40.9)	16	(48.2)	21	(61.8)	2	(22.2)	7	(53.8)	1	(50.0)	2	(50.5)	147	(44.5)
3-4 ชม.	73	(41.0)	-	-	12	(36.4)	11	(50.0)	10	(30.3)	9	(26.5)	5	(55.6)	5	(38.5)	1	(50.0)	1	(25.0)	127	(38.5)
5 ชม.ขึ้นไป	21	(11.8)	2	(100.0)	-	-	1	(4.5)	2	(0.6)	1	(2.9)	-	-	-	-	-	-	-	-	27	(8.2)

$\chi^2 = 53.67$ $p < .01$ = 46.96 $df = 27$

ตารางที่ 48 แหล่งที่ผู้อ่านโคหนังสือจำแนกตามห้องสมุด

ห้องสมุด	แหล่งที่โคหนังสือ						
	ยืมห้องสมุด	ยืมเพื่อน	ซื้อ	เช่า	ยืมหน่วยงาน	มีผู้มอบให้	อื่น ๆ
สวนลุมพินี (N=50)	14	2	27	1	1	-	5
ซอยพระนาง (N=50)	16	3	26	2	2	-	1
ปทุมวัน (N=50)	20	6	18	3	-	-	3
อนงคาราม (N=50)	31	3	13	-	-	-	3
สังขกระจาย (N=30)	18	3	4	1	2	-	2
บางเขน (N=50)	29	3	13	3	1	-	1
บางขุนเทียน (N=50)	26	6	16	-	-	-	2
รวม (N=330)	154	26	117	10	6	-	17

จากการวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะบุคคลกับแหล่งที่ไ้หนังสือ ปรากฏว่าทั้งผู้อ่านชายและหญิงนิยมยืมหนังสือจากห้องสมุด (ร้อยละ 40.4 และ 60.0) รองลงมาคือซื้อหนังสือมาอ่าน โดยเป็นผู้อ่านชายร้อยละ 39.1 และผู้อ่านหญิงร้อยละ 27.6 ผู้ที่ยืมหนังสือจากเพื่อนหรือญาติ โดยเป็นผู้อ่านชายร้อยละ 8.2 และ 6.7 ส่วนแหล่งที่ผู้อ่านชายและหญิงไ้หนังสือแหล่งอื่น ๆ ปรากฏว่ามีน้อย เมื่อเปรียบเทียบผู้อ่านชายและหญิงพบว่า ผู้อ่านหญิงนิยมยืมหนังสือจากห้องสมุดมากกว่าผู้อ่านชาย (ร้อยละ 60.0 : 40.4) ขณะที่ผู้อ่านชายนิยมซื้อหนังสือและยืมจากเพื่อนหรือญาติมากกว่าผู้อ่านหญิง (ร้อยละ 39.1 : 27.6 และร้อยละ 8.4 : 6.7) ($p < .05$) (ตารางที่ 49)

ตารางที่ 49 เพศกับแหล่งที่ไ้หนังสือ

แหล่งที่ไ้หนังสือ	เพศ					
	ชาย (N=225)	% (100)	หญิง (N=105)	% (100)	รวม (N=330)	% (100)
ยืมจากห้องสมุด	91	(40.4)	63	(60.0)	154	(46.7)
ยืมเพื่อหรือญาติ	19	(8.4)	7	(6.7)	26	(7.9)
ซื้อ	88	(39.1)	29	(27.6)	117	(35.5)
เช่า	9	(4.0)	1	(1.0)	10	(3.0)
ยืมหน่วยงาน	4	(1.8)	2	(1.9)	6	(1.8)
มีผู้มอบให้	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	14	(6.2)	3	(2.9)	17	(5.2)

$\chi^2 = 12.59 \quad p < .05 = 11.07 \quad df = 5$

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับแหล่งที่ไต่หนังสือ ผลการวิจัยที่ได้คือ ผู้อ่านทุกช่วงอายุ (18 - 23 ปี 30 - 39 ปี 40 - 49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป) ไต่หนังสือมาอ่านบ่อยการยืมมากที่สุด ยกเว้นผู้อ่านอายุระหว่าง 24 - 29 ปี ที่นิยมซื้อหนังสือมากกว่าวิธีอื่น ๆ (ร้อยละ 45.5) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอายุกับแหล่งที่ไต่หนังสือ ปรากฏว่าผู้อ่านที่ยืมหนังสือจากห้องสมุดมากที่สุดคือผู้มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี (ร้อยละ 64.9) ผู้อ่านที่ยืมหนังสือจากเพื่อนหรือญาติ ซื้อหนังสือมาอ่านเอง เข้าจากร้านค้า และยืมจากหน่วยงาน เป็นผู้มีอายุระหว่าง 24 - 29 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 10.4 45.5 5.2 และ 3.9) ซึ่งแสดงว่าผู้อ่านอายุระหว่าง 24 - 29 ปี เป็นผู้นิยมหาหนังสือมาอ่านจากแหล่งต่าง ๆ ในปริมาณสูงกว่าผู้อ่านในกลุ่มอายุอื่น ๆ (ตารางที่ 50)

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้อ่านที่มีอายุระหว่าง 18 - 23 ปี 30 - 39 ปี 40 - 49 ปี และ 50 ปีขึ้นไป นิยมยืมหนังสือจากห้องสมุดมาอ่านมากกว่าวิธีอื่น ๆ และผู้อ่านอายุ 24 - 29 ปี นิยมซื้อหนังสือมาอ่านมากกว่ายืม แต่จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง คือ อายุกับแหล่งที่ไต่หนังสือ ปรากฏว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งที่ไต่หนังสือ ($P > .05$)

ตารางที่ 50 อายุกับแหล่งที่ไ้หนังสือ

แหล่งที่ไ้หนังสือ	อายุ										รวม (N=330)	%
	18-23 (N=197)	% (100)	24-29 (N=77)	% (100)	30-39 (N=37)	% (100)	40-49 (N=12)	% (100)	50- (N=7)	% (100)		
ยืมจากห้องสมุด	96	(48.7)	24	(31.2)	24	(64.9)	7	(58.3)	3	(42.9)	154	(46.7)
ยืมเพื่อนหรือญาติ	16	(8.1)	8	(10.4)	2	(5.4)	-	-	-	-	26	(7.9)
ซื้อ	69	(35.0)	35	(45.5)	6	(16.2)	4	(33.3)	3	(42.9)	117	(35.5)
เช่า	5	(2.5)	4	(5.2)	1	(2.7)	-	-	-	-	10	(3.0)
ยืมหน่วยงาน	2	(1.0)	3	(3.9)	1	(2.7)	-	-	-	-	6	(1.8)
อื่น ๆ	9	(4.6)	3	(3.9)	3	(8.1)	1	(8.3)	1	(14.3)	17	(5.2)

$$\chi^2 = 23.05 \quad p > .05. = 31.41 \quad df = 20$$

สำหรับระดับการศึกษาของผู้อ่านกับแหล่งที่ผู้อ่านไ้หนังสือมาอ่าน ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการศึกษาระดับประถม และสูงกว่าปริญญาตรี ไ้หนังสือมาอ่านด้วยการซื้อ มากกว่าไ้จากแหล่งอื่น ๆ (ร้อยละ 38.5 และ 46.7) ส่วนผู้มีการศึกษาระดับมัธยม อาชีวศึกษาหรือฝึกหัดครู และปริญญาตรี นิยมยืมหนังสือมาอ่านมากกว่าวิธีอื่น ๆ (ร้อยละ 51.0 50.0 และ 45.8 ตามลำดับ) (ตารางที่ 51)

เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับแหล่งที่ผู้อ่านไ้หนังสือ ปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง ($p > .05$) นั่นคือผู้มีการศึกษาระดับประถมและสูงกว่าปริญญาตรีอาจจะไม่ไ้ซื้อหนังสือมาอ่านเสมอไป และผู้มีการศึกษาระดับมัธยม อาชีวศึกษาหรือฝึกหัดครู และปริญญาตรี อาจจะไม่ได้หนังสือมาอ่านด้วยการยืมจากห้องสมุดเสมอไปเช่นกัน

ตารางที่ 51 ระดับการศึกษากับแหล่งที่ไ้หนังสือ

แหล่งที่ไ้หนังสือ	ระดับการศึกษา										รวม	%
	ประถม (N=13)	% (100)	มัธยม (N=72)	% (100)	อาชีว ฝึกหัดครู (N=64)	% (100)	ปริญญาตรี (N=166)	% (100)	สูงกว่าปริญญาตรี (N=15)	% (100)		
ยืมห้องสมุด	4	(30.8)	36	(51.0)	32	(50.0)	76	(45.8)	6	(40.0)	154	(46.7)
ยืมเพื่อนหรือญาติ	1	(7.7)	9	(12.5)	3	(4.7)	13	(7.8)	-	-	26	(7.9)
ซื้อ	5	(38.5)	21	(29.2)	19	(29.7)	65	(39.2)	7	(46.7)	117	(35.5)
เช่า	2	(15.4)	1	(1.4)	5	(7.8)	2	(1.2)	-	-	10	(3.0)
ยืมหน่วยงาน	-	-	1	(1.4)	1	(1.6)	3	(1.8)	1	(6.7)	6	(1.8)
อื่น ๆ	1	(7.7)	4	(5.6)	4	(6.3)	7	(4.2)	1	(6.7)	17	(5.2)

$$\chi^2 = 25.02 \quad p > .05 = 31.41 \quad df = 20$$

จากการวิเคราะห์อาชีพของผู้อ่านกับแหล่งที่ไต่หนังสือมาอ่านพบว่าผู้อ่านทุกอาชีพได้แก่ นักศึกษา ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้ว่างงาน และผู้ที่เกษียณอายุราชการ นิยมยืมหนังสือจากห้องสมุดมากกว่าแหล่งอื่น ๆ (ร้อยละ 48.3 45.5 45.5 55.9 33.3 61.5 และ 100 ตามลำดับ) ส่วนผู้ประกอบการค้า เป็นผู้อ่านกลุ่มเดียวที่นิยมยืมหนังสือมาอ่านมากกว่าผู้อ่านกลุ่มอื่น ๆ (ร้อยละ 48.5) เมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่ไต่หนังสือแต่ละแหล่งพบว่าผู้ที่ยืมหนังสือจากห้องสมุดมากที่สุดคือผู้อ่านที่เกษียณอายุแล้ว ผู้ที่ว่างงาน และข้าราชการ ส่วนผู้ยืมหนังสือจากเพื่อนหรือญาติเป็นผู้ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด (ร้อยละ 15.2) ผู้ที่เช่าหนังสือจากร้านค้ามากที่สุดคือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 22.2) (ตารางที่ 52)

จากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ผู้อ่านที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ นิยมยืมหนังสือจากห้องสมุดมาอ่านมากที่สุด ยกเว้นผู้ประกอบการค้าที่นิยมยืมหนังสือมาอ่านมากที่สุด ($p < .001$)

ตารางที่ 52 อาชีพกับแหล่งที่ได้นั่งสื่อ

แหล่งที่ได้นั่งสื่อ	อาชีพ														รวม (N=330)
	นักศึกษา (N=178)	เกษตรกร (N=2)	รับจ้าง (N=33)	ส่วนตัว (N=22)	การค้า (N=33)	ข้าราชการ (N=34)	พนักงาน (N=9)	ว่างงาน (N=13)	เกษียณ (N=2)	อื่นๆ (N=4)					
ยื่นซองสมัคร	86 (48.3)	-	15 (45.5)	10 (45.5)	10 (30.3)	19 (55.9)	3 (33.3)	8 (61.5)	2 (100)	1 (25.0)	154 (46.7)				
ยื่นเพื่อนหรือญาติ	16 (9.0)	-	5 (15.2)	-	1 (3.0)	3 (8.8)	1 (11.1)	-	-	-	26 (7.9)				
ซื้อ	68 (38.2)	1 (50.0)	7 (21.2)	8 (36.4)	16 (48.5)	8 (23.5)	2 (22.2)	4 (30.8)	-	3 (75.5)	117 (35.5)				
เช่า	3 (1.7)	-	1 (3.0)	3 (13.6)	1 (3.0)	-	2 (22.2)	-	-	-	10 (3.0)				
ยื่นหน่วยงาน	1 (0.6)	1 (50.0)	-	-	2 (6.1)	2 (5.9)	-	-	-	-	6 (1.8)				
อื่นๆ	4 (2.2)	-	5 (15.2)	1 (4.5)	3 (9.1)	2 (5.9)	1 (11.1)	1 (7.7)	-	-	17 (5.2)				

$\chi^2 = 89.84$ $p < .001$ $df = 45$